
SAMRÅDSREDOGÖRELSE

NYKÖPINGS KOMMUN, TRAFIKVERKET

Grundvattenbortledning Nyköping Resecentrum

SAMRÅDSREDOGÖRELSE FÖR TILLSTÅNDSANSÖKAN FÖR VATTENVERKSAHMET ENLIGT MILJÖBALKEN FÖR TILLFÄLLIG GRUNDVATTENBORTLEDNING VID BYGGNATION AV NYKÖPING RESECENTER



SLUTVERSION

2018-01-10

SWECO

Elin Nannstedt, Per Berglund

Innehållsförteckning

1	Samrådsprocessen	1
1.1	Allmänt	1
1.2	Hur samrådet bedrivits	1
1.3	Samråd med Länsstyrelsen i Södermanlands län	2
1.4	Samrådsmöte med allmänheten	3
1.5	Samråd med övriga myndigheter och organisationer/föreningar	3
1.5.1	Yttrande Naturvårdsverket	3
1.5.2	Yttrande Havs- och vattenmyndigheten	3
1.5.3	Yttrande Trafikverket	3
1.5.4	Yttrande SMHI	3
1.5.5	Yttrande SGU	3
1.5.6	Yttrande SGI	3
1.5.7	Yttrande Riksantikvarieämbetet	5
1.5.8	Yttrande Nyköping vatten	5
1.5.9	Yttrande Vattenfall AB Värme Norden	5
1.5.10	Yttrande Miljönämnden, Nyköpings kommun	5
1.5.11	Yttrande Samhällsbyggnadskontoret, Nyköpings kommun	5
1.5.12	Yttrande Nyköpingåarnas vattenvårdsförbund	5
1.5.13	Yttrande Naturskyddsföreningen i Nyköping och Oxelösund	5
1.5.14	Yttrande Sportfiskarna Södermanland	5
1.5.15	Yttrande Nyköpings kanotklubb	6
1.5.16	Yttrande Nyköpings forspaddlare	6
1.6	Samråd med fastighetsägare och allmänhet	6
1.6.1	Yttrande Samhällsbyggnadsbolaget (SBB)	6
1.6.2	Yttrande Landstinget Sörmland	7
1.6.3	Yttrande Thomas och Malin Widercrantz	7
1.6.4	Yttrande Emma och Daniel Snöman	8
1.6.5	Yttrande Ulrika Trehn och Mikael Telerud	9
1.6.6	Yttrande Christina och Magnus Lamm	10
1.6.7	Yttrande Carolina Viberg, Torgny Viberg och Armans Moulis	11
1.6.8	Yttrande Tore Jansson	12
1.6.9	Yttrande Maria och Fredrik Dahlin	12
1.6.10	Yttrande Johan och Cecilia Ekberg	13
1.6.11	Yttrande Mona Malm och Gillis Andersson	14
1.6.12	Yttrande Peter och Ann Söderström	15
1.6.13	Yttrande Styrelsen för Brf Rättstjänaren	15

Bilagor

- Bilaga 1 Samrådsunderlag 2017-09-22
- Bilaga 2 Kungörelse i tidning 2017-09-25
- Bilaga 3 Inbjudan till skriftligt samråd samt sändlista 2017-09-22
- Bilaga 4 Protokoll från samrådsmöte med Länsstyrelsen i Södermanlands län 2017-09-11
- Bilaga 5 Inkommande yttrande från Naturvårdsverket 2017-10-19
- Bilaga 6 Inkommande yttrande från HaV 2017-10-19
- Bilaga 7 Inkommande yttrande från SMHI 2017-10-10
- Bilaga 8 Inkommande yttrande från SGI 2017-10-20
- Bilaga 9 Inkommande yttrande från Miljönämnden Nyköpings kommun 2017-10-19
- Bilaga 10 Inkommande yttrande från Samhällsbyggnadsbolaget (SBB) 2017-10-20
- Bilaga 11 Inkommande yttrande från Landstinget Sörmland 2017-10-27
- Bilaga 12 Inkommande yttrande från Thomas och Malin Widercrantz 2017-10-19
- Bilaga 13 Inkommande yttrande från Emma och Daniel Snöman 2017-10-16
- Bilaga 14 Inkommande yttrande från Ulrika Trehn och Mikael Telerud 2017-10-19
- Bilaga 15 Inkommande yttrande från Christina och Magnus Lamm 2017-10-20
- Bilaga 16 Inkommande yttrande från Carolina Viberg, Torgny Viberg & Armand Moulis 2017-10-22
- Bilaga 17 Inkommande yttrande från Tore Jansson 2017-09-25
- Bilaga 18 Inkommande yttrande från Maria och Fredrik Dahlin 2017-10-16
- Bilaga 19 Inkommande yttrande från Johan och Cecilia Ekberg 2017-10-18
- Bilaga 20 Inkommande yttrande från Mona Malm och Gillis Andersson 2017-10-19
- Bilaga 21 Inkommande yttrande från Peter och Ann Söderström 2017-10-19
- Bilaga 22 Inkommande yttrande från Styrelsen i Brf Rättstjänaren 2017-10-20

1 Samrådsprocessen

1.1 Allmänt

Inom ramen för projektet Ostlänken planerar Nyköpings kommun och Trafikverket att bygga om befintlig järnvägsstation i Nyköping och anlägga ett trafikslagsövergripande resecentrum.

Järnvägsanläggningen utgörs i korthet av tre järnvägsspår med en mittplattform mellan spår 2 och 3 samt en sidoplattform längs spår 1. Två planskilda passager tillskapas under järnvägsspåren, den västra passagen i den västra delen av mittplattformen samt en passage i mitten av mittplattformen (centrala passagen).

Som en del av kommunens detaljplan ingår att bredda och sänka Brunnsgatan under järnvägsspåren eftersom den idag har otillräcklig fri höjd och otillräcklig kapacitet. Ombyggnationen av Brunnsgatan samt utformningen av spåranläggningen runt plattformarna gör att befintliga två järnvägsbroar över Brunnsgatan måste ersättas.

Brunnsgatan har stor betydelse för trafikflödet och kommer under byggtiden ersättas av västra passagen. Passagen anpassas för blåjustrafik, busstrafik och oskyddade trafikanter under Brunnsgatans byggskede för att sedan fungera som en gång-/cykelpassage under järnvägen.

Både vid centrala och vid västra passagen samt vid korsningen Brunnsgatan/järnvägen kommer grundvattnet behöva sänkas av i byggskedet. Detta innebär grundvattenbortledning vilket är en tillståndspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap miljöbalken.

1.2 Hur samrådet bedrivits

Nyköpings kommun och Trafikverket har genomfört samråd inför tillståndsansökan enligt miljöbalken för fastigheterna Väster 1:1, Väster 1:2, Väster 1:42, Väster 1:43, Anderslund 1:27 i Nyköpings kommun under perioden 2017-09-25– 2017-10-22.

Samrådsmöte hölls med Länsstyrelsen i Södermanlands län 2017-09-11. Samrådsmöte med allmänheten hölls 2017-10-10. Vidare samråd har skett med inbjudan genom brevutskick till 66 fastighetsägare inom bedömt område för grundvattenpåverkan. Inbjudan och samrådsunderlag har även skickats via mail till berörda myndigheter och organisationer. Samrådsunderlaget bifogas i **bilaga 1**. Kungörelse gick ut i Södermanlands Nyheter den 25 september 2017. Se annonsen i **bilaga 2**. Inbjudan till skriftligt samråd samt sändlista återfinns i **bilaga 3**.

Samrådsunderlaget har funnits tillgängligt på Nyköping kommuns hemsida under hela perioden: www.nykoping.se/resecentrum. Ett utskrivet exemplar av samrådsunderlaget har funnits tillgängligt i Stadshusets foajé på Stora Torget i Nyköping.

1.3 Samråd med Länsstyrelsen i Södermanlands län

Ett samrådsmöte hölls med Länsstyrelsen i Södermanlands län 2017-09-11.
Protokoll från samrådet återfinns i **bilaga 4**.

Viktigaste synpunkterna från samrådsmötet:

- Efterfrågar en mer övergripande beskrivning och tidplan över alla delar i projektet.
- Undrar om risken för att föroreningar från Västra kyrkogården läcker ut kommer att utredas närmare.
- Vill veta hur stor mängd grundvatten som kommer behöva ledas bort under byggskedet.
- Efterfrågar en planering för hur eventuella kvarvarande föroreningar ska tas om hand.
- Anser att det saknas uppgifter om föroreningar i grundvattnet.
- Kan behövas kompletterande provtagningar i de områden som utgörs av fyllnadsmassor.
- Bra mätserier av sättningar behövs innan, under och efter genomfört arbete.
- Viktigt att i ansökan redovisa de parametrar som är viktiga att mäta i kontrollprogram.

Nyköpings kommun/Trafikverkets bemötande:

En övergripande beskrivning av projektet och dess pågående processer har tagits fram och redovisas i det uppdaterade samrådsunderlaget som skickades för samråd samt bifogas denna samrådredogörelse.

Normalt förekommer inga särskilda föroreningar i dagvatten från begravningsplatser och det hanteras normalt som vanligt dagvatten. Risken kring föroreningar kommer att belysas i kommande MKB.

Bedömning av volymer länshållningsvatten kommer att göras för att dimensionera anläggningar för hantering av drän- och länshållningsvatten. Detta kommer att redovisas i ett PM Länshållningsvatten.

Vattenkvaliteten kommer att kontrolleras inom ramen för kontrollprogrammet. Det länshållningsvatten som uppstår i samband med grundvattenavsänkningen kommer att renas till acceptabla nivåer innan det släpps till recipient. Befintliga mark- och grundvattenföroreningar och hur de kommer att påverkas av planerad vattenverksamhet kommer att beskrivas i MKB. Det kommer att finnas förberedelse för att hantera ytterligare föroreningar om sådana påträffas i byggskedet.

Sättningsmätningar kommer att göras inom ramen för kontrollprogrammet på riskobjekt innan, under och efter planerat arbete.

Parametrar som kontrollprogrammet bör innefatta kommer att redovisas i den miljökonsekvensbeskrivning som ingår i ansökan om vattenverksamhet.

1.4 Samrådsmöte med allmänheten

Ett samrådsmöte hölls med allmänheten 2017-10-10. Under tillfället fick allmänheten möjlighet att ställa frågor kring projektet till representanter från Nyköpings kommun samt Trafikverket.

1.5 Samråd med övriga myndigheter och organisationer/föreningar

1.5.1 Yttrande Naturvårdsverket

Naturvårdsverket avstår från att yttra sig, se **bilaga 5**.

1.5.2 Yttrande Havs- och vattenmyndigheten

Havs- och vattenmyndigheten avstår från att yttra sig se **bilaga 6**.

1.5.3 Yttrande Trafikverket

Inga inkomna synpunkter.

1.5.4 Yttrande SMHI

SMHI avstår från att yttra sig, se **bilaga 7**.

1.5.5 Yttrande SGU

Inga inkomna synpunkter.

1.5.6 Yttrande SGI

Se inkommande yttrande i **bilaga 8**

Viktigaste synpunkterna från inkommande yttrandet:

Då länshållning av schakter riskerar att sänka grundvattennivåer till skadliga nivåer behöver projektet säkerställa att det finns kontroll- och åtgärdsprogram som upprätthåller acceptabla nivåer utanför schakterna. För vattenförande strukturer i berg, i gränsskikt mellan berg och jord, samt för grundvattenbildning i berg är det också viktigt att ha i åtanke att avsänkning utanför schakt inte alltid sker där man förväntat sig i närområdet. Ett förberett injekteringsprogram, med förinjektering kan vara att rekommendera vid planerat bergschakt.

Vid vibrationsalstrande arbete såsom sprängning, spontning och pålning rekommenderar vi att en riskanalys upprättas.

Ytterligare miljötekniska markundersökningar bör utföras för att avgränsa och karakterisera föroreningarna och att en masshanteringsplan bör upprättas. SGI

rekommenderar särskilt att miljötekniska markundersökningar utförs i de tidigare ledningsgravarna samt vid de nedgrävda cisternerna.

Trikloreten och tetrakloreten har uppmätts i grundvattnet. Klorerade lösningsmedel är tyngre än vatten och sjunker därmed ner genom marklager och grundvattenmagasin. På grund av ämnenas egenskaper kan föroreningssituationen och spridningsbilden vara mycket komplexa och kräva särskild uppmärksamhet både när det gäller utförande av undersökningar och arbeten i området. Både undersökningar och eventuella åtgärder kräver ett annat angreppssätt och kan ta längre tid för klorerade lösningsmedel, jämfört med andra vanliga föroreningar såsom metaller. SGI förutsätter att föroreningssituationen avseende klorerade lösningsmedel utreds vidare.

Förändrade grundvattennivåer kan ändra grundvattnets naturliga flödesriktning och ändrade flödesriktningar kan påverka föroreningsspridningen. Förändrade grundvattennivåer och därmed förändrade redoxförhållanden kan också ändra föroreningars speciering. SGI rekommenderar därför att kontroller av grundvattnets föroreningsgrad kommer att göras i samband med markarbeten och förutsätter vidare att löpande kontroller av föroreningar i grundvattnet, även utanför schaktområdena, utförs under hela arbetets gång.

Förorening i mark och/eller vatten kan uppkomma i samband med vägbyggnationen exempelvis genom drivmedelsläckage och SGI rekommenderar därför att en strategi tas fram för hanteringen av eventuella uppkomna föroreningar.

Nyköpings kommun/Trafikverkets bemötande:

En riskanalys kommer att tas fram som pekar ut vilka byggnader, anläggningar och ledningar som är känsliga för sättningar, dels till följd av vibrationer och dels till följd av sänkta grundvattennivåer. Sättningsrörelser och grundvattennivåerna kommer att följas upp i kontrollprogram där nivåer mäts regelbundet före, under och efter byggskedet.

Behov av injektering av bergsschakt kommer att redogöras för i teknisk beskrivning till ansökan om vattenverksamhet.

Fördjupade markundersökningar i området har genomförts och hela området för resecentrum kommer att saneras till godkända nivåer för planerad markanvändning innan planerad grundvattensänkning påbörjas. Ämnena trikloreten och tetrakloreten som har uppmätts i närmsta grundvattenförekomst (Larslundsmalmen-Nyköping) härrör från Väderbrunn (ca 5 km utanför Nyköping) och Bärstakärret (ca 1,5 mil utanför Nyköping). Inga halter av dessa ämnen har uppmätts inom Nyköpings resecenter. Då påverkanskällorna ej härrör från eller i närheten av Nyköpings resecentrum kommer inga fördjupade analyser med avseende på dessa ämnen att göras.

Behov av kontroll av vattenkvalitet under byggskedet i det område som påverkas av grundvattenavsänkning kommer att utredas vidare i MKB. Länshållningsvattnets kvalitet kommer att kontrolleras innan det avleds till recipient.

Uppkomna massor kommer att hanteras så att gränsvärdena för planerad markanvändningen klaras. En mer detaljerad beskrivning av masshanteringen kommer

att tas fram i ett senare skede av projektet. Det kommer att finnas förberedelse för att hantera ytterligare föroreningar om sådana påträffas i byggskedet. Risken för föroreningsspridning av anläggningsverksamheten hanteras i första hand med förebyggande åtgärder men förberedelse för hantering av spill mm kommer att finnas.

1.5.7 Yttrande Riksantikvarieämbetet

Inga inkomna synpunkter.

1.5.8 Yttrande Nyköping vatten

Inga inkomna synpunkter.

1.5.9 Yttrande Vattenfall AB Värme Norden

Inga inkomna synpunkter.

1.5.10 Yttrande Miljönämnden, Nyköpings kommun

Se inkommande yttrande i **bilaga 9**

Viktigaste synpunkterna från inkommande yttrandet:

Inom miljökonsekvensbeskrivningen är det i detta sammanhang angeläget att förväntad föroreningsbild i länshållningsvattnet är utredd, att flöde av länsvatten och tid för länshållning är känd, att recipientens känslighet samt flöde och utspädning i denna är klargjord samt att tekniska och ekonomiska förutsättningar för att rena vattnet är undersökta.

Nyköpings kommun/Trafikverkets bemötande:

Fördjupade markundersökningar i området har genomförts och hela området för resecentrum kommer att saneras till godkända nivåer för planerad markanvändning innan planerad grundvattensänkning påbörjas. Ett PM kring länshållningsvatten där ovan nämnda aspekter utreds och redovisas kommer att tas fram.

1.5.11 Yttrande Samhällsbyggnadskontoret, Nyköpings kommun

Inga inkomna synpunkter.

1.5.12 Yttrande Nyköpingåarnas vattenvårdsförbund

Inga inkomna synpunkter.

1.5.13 Yttrande Naturskyddsföreningen i Nyköping och Oxelösund

Inga inkomna synpunkter.

1.5.14 Yttrande Sportfiskarna Södermanland

Inga inkomna synpunkter.

1.5.15 **Yttrande Nyköpings kanotklubb**

Inga inkomna synpunkter.

1.5.16 **Yttrande Nyköpings forspaddlare**

Inga inkomna synpunkter.

1.6 Samråd med fastighetsägare och allmänhet

1.6.1 **Yttrande Samhällsbyggnadsbolaget (SBB)**

Se inkommande yttrande i **bilaga 10**.

Viktigaste synpunkter från inkommande yttrande:

Det är troligt att byggnaderna på Raspen 3 kommer under tiden som grundvattensänkningen råder att stå kvar och nyttjas på samma sätt som idag eftersom det finns risk att SBB inte kommer att kunna påbörja rivning och byggnation på fastigheten under tiden som västra passagen är öppen för fordonstrafik.

SBB vill säkerställa att sättningsmätningarna som anges kommer att ske inom ramen för kontroll- och åtgärdsprogrammet även omfattar byggnaderna, eller del av byggnaderna, på Raspen 3.

SBB vill poängtera att inom ramen för detaljplanearbetet för Nöthagen har SBB utfört noggranna och kostsamma undersökningar av föroreningsbilden, inklusive kommande plan för sanering. Grundvattensänkning kan innebära att föroreningar flyttar på sig inom Nöthagenområdet, och därmed kan föroreningsbilden förändras. Detta ska finnas med i kontroll- och åtgärdsprogrammet så att det upptäcks om sådana förändringar sker på grund av grundvattensänkningen. Det bör även klargöras kring vem som står för eventuella merkostnader om grundvattensänkningen genererar förändringar i kartläggningssituationen inom Nöthagen.

Nyköpings kommun/Trafikverkets bemötande:

Kommunen/Trafikverket tar till sig att byggnader på Raspen 3 kan finnas kvar under perioden för grundvattenavsänkningen.

En riskanalys kommer att tas fram som pekar ut vilka byggnader, anläggningar och ledningar som är känsliga för sättningar, dels till följd av vibrationer och dels till följd av sänkta grundvattennivåer. Sättningsrörelser och grundvattennivåerna kommer att följas upp i kontrollprogram där nivåer mäts regelbundet före, under och efter byggskedet. Med utgångspunkt från att konstruktionen utförs med de skyddsåtgärder som beskrivs i samrådsunderlaget kommer grundvattenförhållandena i området att påverkas endast i begränsad omfattning. Risken för sättningar till följd av grundvattenavsänkningen är därmed mycket liten.

Det är därför kommunens och Trafikverkets bedömning att ingen skada kommer att uppstå på aktuell fastighet med anledning av den planerade vattenverksamheten. Skäl

för att pröva rätten till ersättning till sakägare saknas därför i detta skede av processen. Om någon skada ändå skulle uppstå kommer kommunen och Trafikverket att ersätta denna enligt ordningen för oförutsedd skada.

Hela området för resecentrum kommer att saneras till acceptabla nivåer för planerad markanvändning innan planerad grundvattensänkning påbörjas. Kommunen/Trafikverket förutsätter att sanering utförs på så sätt att risk för föroreningsspridning ej uppkommer. Kontrollprogram för att kontrollera om vattenkemin förändras kommer att tas fram.

1.6.2 Yttrande Landstinget Sörmland

Se inkommande yttrande i **bilaga 11**.

Viktigaste synpunkter från inkommande yttrande:

I samband med att Mikaeliskolan byggdes sänktes grundvattennivån i området. Det uppstod sättningsskador på en närliggande byggnad som ägs av landstinget.

Landstinget har en egen reservvattenbrunn i området. Vattentillgången till den får inte försämrats eftersom brunnen är aktiv och används som säkerhet.

Nyköpings kommun/Trafikverkets bemötande:

Nyköpings kommun och Trafikverket tar till sig Landstingets information om tidigare sättningsskador.

En riskanalys kommer att tas fram som pekar ut vilka byggnader, anläggningar och ledningar som är känsliga för sättningar, dels till följd av vibrationer och dels till följd av sänkta grundvattennivåer. Sättningsrörelser och grundvattennivåerna kommer att följas upp i kontrollprogram där nivåer mäts regelbundet före, under och efter byggskedet. Med utgångspunkt från att konstruktionen utförs med de skyddsåtgärder som beskrivs i samrådsunderlaget kommer grundvattenförhållandena i området att påverkas endast i begränsad omfattning. Risken för sättningar till följd av grundvattenavsänkningen är därmed mycket liten.

Det är därför kommunens och Trafikverkets bedömning att ingen skada kommer att uppstå på aktuell fastighet med anledning av den planerade vattenverksamheten. Skäl för att pröva rätten till ersättning till sakägare saknas därför i detta skede av processen. Om någon skada ändå skulle uppstå kommer kommunen och Trafikverket att ersätta denna enligt ordningen för oförutsedd skada.

1.6.3 Yttrande Thomas och Malin Widercrantz

Se inkommande yttrande i **bilaga 12**

Viktigaste synpunkterna från inkommande yttrandet:

Om sättningar sker i marken finns stora risker för att vattenledningar går sönder.

Det är ansvarslost av kommunen att planera för en sänkning av Brunnsgatan under viadukten innan detaljplanen för området är klar.

Alternativet att placera resecentrum längre västerut måste provas på nytt.

Kräver att det under hela projekttiden regelbundet görs mätningar, registreringar, uppföljning av sprickbildningar, sättningar, avlopp- och vattenledningsbrott i området.

Kräver att boende i området inte blir ekonomiskt drabbade av sättningar, översvämningar etc i husen.

Nyköpings kommun/Trafikverkets bemötande:

Ledningar i Brunnsgatan kommer att flyttas och förläggas i en ledningskulvert i ett nytt område utanför schaktområde för grundvattenavsänkningen vid Brunnsgatan.

Tillståndsansökan för vattenverksamhet är en separat process som behöver påbörjas i god tid innan planerad byggstart. Om förutsättningarna i detaljplaneprocessen ändras såpass att förutsättningarna för vattenverksamheten ändras kommer tillståndsansökan att kompletteras utifrån uppkomna ändringar.

Alternativ kring lokalisering av resecentrum hanteras i detaljplaneprocessen.

En riskanalys kommer att tas fram som pekar ut vilka byggnader, anläggningar och ledningar som är känsliga för sättningar, dels till följd av vibrationer och dels till följd av sänkta grundvattennivåer. Sättningsrörelser och grundvattennivåerna kommer att följas upp i kontrollprogram där nivåer mäts regelbundet före, under och efter byggskedet. Med utgångspunkt från att konstruktionen utförs med de skyddsåtgärder som beskrivs i samrådsunderlaget kommer grundvattenförhållandena i området att påverkas endast i begränsad omfattning. Risken för sättningar till följd av grundvattenavsänkningen är därmed mycket liten.

Det är därför kommunens och Trafikverkets bedömning att ingen skada kommer att uppstå med anledning av den planerade vattenverksamheten. Skäl för att pröva rätten till ersättning till sakägare saknas därför i detta skede av processen. Om någon skada ändå skulle uppstå kommer kommunen och Trafikverket att ersätta denna enligt ordningen för oförutsedd skada.

1.6.4 Yttrande Emma och Daniel Snöman

Se inkommande yttrande i **bilaga 13**.

Viktigaste synpunkter från inkommande yttrande:

Ser stora risker med de planerade ingreppet att sänka grundvattennivån såsom exempelvis: marksättningar med konsekvens för hus, avlopp och ledningar, buller och vibrationer som ligger utanför acceptabel nivå, negativ inverkan på befintliga bergvärmeanläggningar, skadade träd och växtlighet med utebliven vattentillgång.

För att genomföra ett sådant stort ingrepp som att sänka grundvattennivån i området måste det ske regelbunden uppföljning från kommunens sida för att tidigt identifiera och

åtgärda uppkomna skador. Kompensation för negativa ekonomiska konsekvenser för drabbade husägare skall garanteras av kommunen.

Avvakta slutlig utformning avseende nytt resecentrum och utred därefter alternativ för att hitta bästa lösningen för natur och miljö, husägare och kommuninvånare.

Nyköpings kommun/Trafikverkets bemötande:

En riskanalys kommer att tas fram som pekar ut vilka byggnader, anläggningar och ledningar som är känsliga för sättningar, dels till följd av vibrationer och dels till följd av sänkta grundvattennivåer. Sättningsrörelser och grundvattennivåerna kommer att följas upp i kontrollprogram där nivåer mäts regelbundet före, under och efter byggskedet. Med utgångspunkt från att konstruktionen utförs med de skyddsåtgärder som beskrivs i samrådsunderlaget kommer grundvattenförhållandena i området att påverkas endast i begränsad omfattning. Risken för sättningar till följd av grundvattenavsänkningen är därmed mycket liten.

Det är därför kommunens och Trafikverkets bedömning att ingen skada kommer att uppstå med anledning av den planerade vattenverksamheten. Skäl för att pröva rätten till ersättning till sakägare saknas därför i detta skede av processen. Om någon skada ändå skulle uppstå kommer kommunen och Trafikverket att ersätta denna enligt ordningen för oförutsedd skada.

Ledningar i Brunnsgatan kommer att flyttas och förläggas i en ledningskylvert i ett nytt område utanför schaktområde för grundvattenavsänkningen vid Brunnsgatan.

Buller kopplat till grundvattenavsänkningen kommer inte överstiga Naturvårdsverks allmänna råd om buller från byggplatser.

Grundvattenavsänkningen bedöms inte påverka omkringliggande växtlighet i form av torka då de flesta träd och växter tar upp markvatten som ligger ovanför den mättade grundvattennivån. Övrig påverkan på växter i samband med ombyggnationen av resecentrum behandlas ej i denna tillståndsansökan.

Tillståndsansökan för vattenverksamhet är en separat process som behöver påbörjas i god tid innan planerad byggstart. Om förutsättningarna i detaljplaneprocessen ändras såpass att förutsättningarna för vattenverksamheten ändras kommer en ny tillståndsprövningsprocess att genomföras.

1.6.5 Yttrande Ulrika Trehn och Mikael Telerud

Se inkommande yttrande i **bilaga 14**.

Viktigaste synpunkter från inkommande yttrande:

Hur görs bedömningar om mätpunkter? Får man lämna in önskemål om sådana? Under hur lång tid kommer området monitoreras? Vad händer om det blir ytterligare sättningar? Görs pålning av huset i preventivt syfte om det bedöms finnas risk för sättningar?

Vi har ett mycket stort körsbärsträd, cirka 100 år gammalt, i trädgården ut mot Brunnsgatan. Hur kan man säkerställa att det inte påverkas av grundvattensänkningen? Hur kommer träden monitoreras?

Bekymrade att grundvattensänkningen kommer att medföra ytterligare skador på bergvärmehål, trädgården och annat. Om skador skulle uppstå under eller inom en rimlig tid efter insatserna, vem har bevisbördan för vad som orsakat skadan?

Nyköpings kommun/Trafikverkets bemötande:

Grundvattenavsänkningen bedöms inte påverka omkringliggande växtlighet i form av torka då de flesta träd och växter tar upp markvatten som ligger ovanför den mättade grundvattennivån. Övrig påverkan på växter i samband med ombyggnationen av resecentrum behandlas ej i denna tillståndsansökan.

En riskanalys kommer att tas fram som pekar ut vilka byggnader, anläggningar och ledningar som är känsliga för sättningar, dels till följd av vibrationer och dels till följd av sänkta grundvattennivåer. Sättningsrörelser och grundvattennivåerna kommer att följas upp i kontrollprogram där nivåer mäts regelbundet före, under och efter byggskedet. Med utgångspunkt från att konstruktionen utförs med de skyddsåtgärder som beskrivs i samrådsunderlaget kommer grundvattenförhållandena i området att påverkas endast i begränsad omfattning. Risken för sättningar till följd av grundvattenavsänkningen är därmed mycket liten.

Det är därför kommunens och Trafikverkets bedömning att ingen skada kommer att uppstå med anledning av den planerade vattenverksamheten. Skäl för att pröva rätten till ersättning till sakägare saknas därför i detta skede av processen. Om någon skada ändå skulle uppstå kommer kommunen och Trafikverket att ersätta denna enligt ordningen för oförutsedd skada.

1.6.6 Yttrande Christina och Magnus Lamm

Se inkommande yttrande i **bilaga 15**.

Viktigaste synpunkter från inkommande yttrande:

Vem har ansvar om det sker sättnings-skador? Hur ska kontroll av sättningar gå till?

De stora kastanjerna och bokarna, längsmed Brunnsgatan och vid viadukten, har troligtvis både stora och djupa rotsystem vilka når grundvattnet idag. Hur kommer de att påverkas av den sänkta grundvattennivån?

Varför avvaktar man inte svar till alla de synpunkter som kom till samrådet om resecentrum där förhoppningsvis ändringar kommer att finnas, vilket medför att Brunnsgatan inte kommer att sänkas.

Nyköpings kommun/Trafikverkets bemötande:

En riskanalys kommer att tas fram som pekar ut vilka byggnader, anläggningar och ledningar som är känsliga för sättningar, dels till följd av vibrationer och dels till följd av sänkta grundvattennivåer. Sättningsrörelser och grundvattennivåerna kommer att följas upp i kontrollprogram där nivåer mäts regelbundet före, under och efter byggskedet. Med utgångspunkt från att konstruktionen utförs med de skyddsåtgärder som beskrivs i samrådsunderlaget kommer grundvattenförhållandena i området att påverkas endast i

begränsad omfattning. Risken för sättningar till följd av grundvattenavsänkningen är därmed mycket liten.

Det är därför kommunens och Trafikverkets bedömning att ingen skada kommer att uppstå med anledning av den planerade vattenverksamheten. Skäl för att pröva rätten till ersättning till sakägare saknas därför i detta skede av processen. Om någon skada ändå skulle uppstå kommer kommunen och Trafikverket att ersätta denna enligt ordningen för oförutsedd skada.

Grundvattenavsänkningen bedöms inte påverka omkringliggande växtlighet i form av torka då de flesta träd och växter tar upp markvatten som ligger ovanför den mättade grundvattennivån. Övrig påverkan på växter i samband med ombyggnationen av resecentrum behandlas ej i denna tillståndsansökan.

Tillståndsansökan för vattenverksamhet är en separat process som behöver påbörjas i god tid innan planerad byggstart. Om förutsättningarna i detaljplaneprocessen ändras såpass att förutsättningarna för vattenverksamheten ändras kommer tillståndsansökan att kompletteras utifrån uppkomna ändringar.

1.6.7 Yttrande Carolina Viberg, Torgny Viberg och Armans Moulis

Se inkommande yttrande i **bilaga 16**.

Viktigaste synpunkter från inkommande yttrande:

Det brister i myndighetsutövning när kommunen köper upp Sweco som konsult även för handläggning/ myndighetsutövning.

Av materialet framgår att risker för t.ex. sättningar i marken finns. Som markägare och boende i området måste vi därför motsätta oss förslaget i dess nuvarande utförande och istället önskar vi att fler utredningar görs, inklusive en MKB som även ska behandla andra alternativ än en grundvattensänkning.

Vi kräver att det under hela projektiden regelbundet görs mätningar, registreringar, uppföljning av sprickbildningar, sättningar, avlopp- och vattenledningsbrott i området. Vi kräver att vi boende inte blir ekonomiskt drabbade av sättningar, översvämningar etc i husen.

Nyköpings kommun/Trafikverkets bemötande:

Hanteringen av en myndighets tillståndsansökan enligt miljöbalken utgör i sig inte myndighetsutövning. En myndighet som ansöker om tillstånd enligt miljöbalken är dock skyldig, precis som gäller för en privat sökande, att följa de formella regler som finns i miljöbalken. Utöver detta utgör de handlingar som ges till kommunen, eller dess konsulter, allmänna handlingar.

Det är kommunens och Trafikverkets bedömning att samrådsförfarandet skett i enlighet med miljöbalkens bestämmelser. Vidare har alla inkomna allmänna handlingar diarieförts.

En riskanalys kommer att tas fram som pekar ut vilka byggnader, anläggningar och ledningar som är känsliga för sättningar, dels till följd av vibrationer och dels till följd av sänkta grundvattennivåer. Sättningsrörelser och grundvattennivåerna kommer att följas

upp i kontrollprogram där nivåer mäts regelbundet före, under och efter byggskedet. Med utgångspunkt från att konstruktionen utförs med de skyddsåtgärder som beskrivs i samrådsunderlaget kommer grundvattenförhållandena i området att påverkas endast i begränsad omfattning. Risken för sättningar till följd av grundvattenavsänkningen är därmed mycket liten.

Det är därför kommunens och Trafikverkets bedömning att ingen skada kommer att uppstå med anledning av den planerade vattenverksamheten. Skäl för att pröva rätten till ersättning till sakägare saknas därför i detta skede av processen. Om någon skada ändå skulle uppstå kommer kommunen och Trafikverket att ersätta denna enligt ordningen för oförutsedd skada.

Efter avslutat samråd tas en MKB fram där fördjupade utredningar kring effekt och påverkan av planerad verksamhet görs och redovisas. MKB:n kommer redovisa val av alternativ, inklusive nollalternativ, effekter på natur, miljö, sättningsrisker m.m. samt åtgärder kopplat till det.

1.6.8 Yttrande Tore Jansson

Se inkommande yttrande i **bilaga 17**.

Viktigaste synpunkter från inkommande yttrande:

Varför inte söka tillstånd till avledning av dagvatten från tråget med omgivningar?
Kommer pumparna klara 100-årsregn? Var ska pumpstationen ligga?

Nyköpings kommun/Trafikverkets bemötande:

Hantering av dagvatten för den färdiga anläggningen hanteras och redovisas i detaljplaneprocessen. Pumpstationen förläggs i trågets lägstanivå.

Under byggskedet, då inläckande grundvatten och dagvatten behöver ledas bort från schaktgroparna för att arbetet ska kunna bedrivas i torrhet, så kommer pumparna inte att dimensioneras för ett 100-årsregn. Om ett sådant regn uppkommer under byggskedet kommer arbetet tillfälligt att stoppas. Pumparna placeras i byggskedet på schaktbotten eller i brunnar under schaktbotten.

1.6.9 Yttrande Maria och Fredrik Dahlin

Se inkommande yttrande i **bilaga 18**.

Viktigaste synpunkter från inkommande yttrande:

Synpunkter på samrådshandlingar ska registreras/diarieföras i kommunens diarietingsystem. Det brister i myndighetsutövning när kommunen köper upp Sweco som konsult för handläggning/ myndighetsutövning.

Saknas en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt MB 6 kap. Hur området kommer att påverkas och vilka olika alternativ som finns till att sänka grundvattennivån är inte beskrivet.

Värdefull natur och miljö behöver skyddas.

Vad händer om det blir sättningar i marken?

Avvakta ny detaljplan resecentrum.

Nyköpings kommun/Trafikverkets bemötande:

Hanteringen av en myndighets tillståndsansökan enligt miljöbalken utgör i sig inte myndighetsutövning. En myndighet som ansöker om tillstånd enligt miljöbalken är dock skyldig, precis som gäller för en privat sökande, att följa de formella regler som finns i miljöbalken. Utöver detta utgör de handlingar som ges till kommunen, eller dess konsulter, allmänna handlingar.

Det är kommunens och Trafikverkets bedömning att samrådsförfarandet skett i enlighet med miljöbalkens bestämmelser. Vidare har alla inkomna allmänna handlingar diarieförts.

Efter avslutat samråd tas en MKB fram där fördjupade utredningar kring effekt och påverkan av planerad verksamhet görs och redovisas. MKB:n kommer redovisa val av alternativ, effekter på natur, miljö, sättningsrisker m.m. samt åtgärder kopplat till det.

En riskanalys kommer att tas fram som pekar ut vilka byggnader, anläggningar och ledningar som är känsliga för sättningar, dels till följd av vibrationer och dels till följd av sänkta grundvattennivåer. Sättningsrörelser och grundvattennivåerna kommer att följas upp i kontrollprogram där nivåer mäts regelbundet före, under och efter byggskedet. Med utgångspunkt från att konstruktionen utförs med de skyddsåtgärder som beskrivs i samrådsunderlaget kommer grundvattenförhållandena i området att påverkas endast i begränsad omfattning. Risker för sättningar till följd av grundvattenavsänkningen är därmed mycket liten.

Det är därför kommunens och Trafikverkets bedömning att ingen skada kommer att uppstå med anledning av den planerade vattenverksamheten. Skäl för att pröva rätten till ersättning till sakägare saknas därför i detta skede av processen. Om någon skada ändå skulle uppstå kommer kommunen och Trafikverket att ersätta denna enligt ordningen för oförutsedd skada.

Tillståndsansökan för vattenverksamhet är en separat process som behöver påbörjas i god tid innan planerad byggstart. Om förutsättningarna i detaljplaneprocessen ändras såpass att förutsättningarna för vattenverksamheten ändras kommer tillståndsansökan att kompletteras utifrån uppkomna ändringar.

1.6.10 Yttrande Johan och Cecilia Ekberg

Se inkommande yttrande i **bilaga 19**.

Viktigaste synpunkter från inkommande yttrande:

Ifrågasätter planerna på genomförande av Nyköpings resecentrum så som det planeras idag.

Anser att det finns en överhängande risk att mark och byggnader skadas under byggtiden och efter.

Nyköpings kommun/Trafikverkets bemötande:

Frågor kopplade till planerad detaljplan för resecentrum hanteras i detaljplaneprocessen.

13(16)

En riskanalys kommer att tas fram som pekar ut vilka byggnader, anläggningar och ledningar som är känsliga för sättningar, dels till följd av vibrationer och dels till följd av sänkta grundvattennivåer. Sättningsrörelser och grundvattennivåerna kommer att följas upp i kontrollprogram där nivåer mäts regelbundet före, under och efter byggskedet. Med utgångspunkt från att konstruktionen utförs med de skyddsåtgärder som beskrivs i samrådsunderlaget kommer grundvattenförhållandena i området att påverkas endast i begränsad omfattning. Risken för sättningar till följd av grundvattenavsänkningen är därmed mycket liten.

Det är därför kommunens och Trafikverkets bedömning att ingen skada kommer att uppstå med anledning av den planerade vattenverksamheten. Skäl för att pröva rätten till ersättning till sakägare saknas därför i detta skede av processen. Om någon skada ändå skulle uppstå kommer kommunen och Trafikverket att ersätta denna enligt ordningen för oförutsedd skada.

Efter byggtiden kommer grundvattenavsänkningen att upphöra och ingen grundvattenpåverkande verksamhet kommer att ske.

1.6.11 **Yttrande Mona Malm och Gillis Andersson**

Se inkommande yttrande i **bilaga 20**.

Viktigaste synpunkter från inkommande yttrande:

Motsätter sig kraftigt planerna på ett nytt resecentrum.

Stor risk för sättningskänsliga fundament, byggnader, vatten och avlopp.

Finns någon säkerhet för husägare att inte drabbas ekonomiskt eller andra olägenheter som sättningar, sprickor, översvämningar m.m.?

Hur länge är ett betongtråg tätt som ligger på ett jordlager som rör sig?

Nyköpings kommun/Trafikverkets bemötande:

Frågor kopplade till detaljplanen hanteras i detaljplaneprocessen.

En riskanalys kommer att tas fram som pekar ut vilka byggnader, anläggningar och ledningar som är känsliga för sättningar, dels till följd av vibrationer och dels till följd av sänkta grundvattennivåer. Sättningsrörelser och grundvattennivåerna kommer att följas upp i kontrollprogram där nivåer mäts regelbundet före, under och efter byggskedet. Med utgångspunkt från att konstruktionen utförs med de skyddsåtgärder som beskrivs i samrådsunderlaget kommer grundvattenförhållandena i området att påverkas endast i begränsad omfattning. Risken för sättningar till följd av grundvattenavsänkningen är därmed mycket liten.

Det är därför kommunens och Trafikverkets bedömning att ingen skada kommer att uppstå med anledning av den planerade vattenverksamheten. Skäl för att pröva rätten till ersättning till sakägare saknas därför i detta skede av processen. Om någon skada ändå skulle uppstå kommer kommunen och Trafikverket att ersätta denna enligt ordningen för oförutsedd skada.

Ledningar i Brunnsgatan kommer att flyttas och förläggas i en ledningskulvert i ett nytt område utanför schaktområde för grundvattenavsänkningen vid Brunnsgatan.

Betongtråget kommer att grundläggas på fast mark.

1.6.12 Yttrande Peter och Ann Söderström

Se inkommande yttrande i **bilaga 21**.

Viktigaste synpunkter från inkommande yttrande:

Motsätter sig kraftigt planerna på ett nytt resecentrum.

Stor risk för sättningskänsliga fundament, byggnader, vatten och avlopp.

Finns någon säkerhet för husägare att inte drabbas ekonomiskt eller andra olägenheter som sättningar, sprickor, översvämningar m.m.?

Hur länge är ett betongtråg tätt som ligger på ett jordlager som rör sig?

Nyköpings kommun/Trafikverkets bemötande:

Frågor kopplade till detaljplanen hanteras i detaljplaneprocessen.

En riskanalys kommer att tas fram som pekar ut vilka byggnader, anläggningar och ledningar som är känsliga för sättningar, dels till följd av vibrationer och dels till följd av sänkta grundvattennivåer. Sättningsrörelser och grundvattennivåerna kommer att följas upp i kontrollprogram där nivåer mäts regelbundet före, under och efter byggskedet. Med utgångspunkt från att konstruktionen utförs med de skyddsåtgärder som beskrivs i samrådsunderlaget kommer grundvattenförhållandena i området att påverkas endast i begränsad omfattning. Risken för sättningar till följd av grundvattenavsänkningen är därmed mycket liten.

Det är därför kommunens och Trafikverkets bedömning att ingen skada kommer att uppstå med anledning av den planerade vattenverksamheten. Skäl för att pröva rätten till ersättning till sakägare saknas därför i detta skede av processen. Om någon skada ändå skulle uppstå kommer kommunen och Trafikverket att ersätta denna enligt ordningen för oförutsedd skada.

Ledningar i Brunnsgatan kommer att flyttas och förläggas i en ledningskylvert i ett nytt område utanför schaktområde för grundvattenavsänkningen vid Brunnsgatan.

Betongtråget kommer att grundläggas på fast mark.

1.6.13 Yttrande Styrelsen för Brf Rättstjänaren

Se inkommande yttrande i **bilaga 22**.

Viktigaste synpunkter från inkommande yttrande:

Vi i Styrelsen i bostadsrättsföreningen Rättstjänaren med adresser Brunnsgatan 47, Brunnsgatan 49 och Tingshusplatsen 4 vill försäkra oss om att inga skador kan komma att drabba bostadsbyggnaden på vår fastighet Rättstjänaren 8 på grund av den sänkta grundvattennivån. Vi förutsätter även att besiktning av bostadsbyggnad på vår fastighet görs både före start av arbetet och efter att arbetet är slutfört. Skulle skador uppstå begär vi full ersättning för kostnader och nödvändiga reparationer.

Nyköpings kommun/Trafikverkets bemötande:

En riskanalys kommer att tas fram som pekar ut vilka byggnader, anläggningar och ledningar som är känsliga för sättningar, dels till följd av vibrationer och dels till följd av sänkta grundvattennivåer. Sättningsrörelser och grundvattennivåerna kommer att följas upp i kontrollprogram där nivåer mäts regelbundet före, under och efter byggskedet. Med utgångspunkt från att konstruktionen utförs med de skyddsåtgärder som beskrivs i samrådsunderlaget kommer grundvattenförhållandena i området att påverkas endast i begränsad omfattning. Risken för sättningar till följd av grundvattenavsänkningen är därmed mycket liten.

Det är därför kommunens och Trafikverkets bedömning att ingen skada kommer att uppstå med anledning av den planerade vattenverksamheten. Skäl för att pröva rätten till ersättning till sakägare saknas därför i detta skede av processen. Om någon skada ändå skulle uppstå kommer kommunen och Trafikverket att ersätta denna enligt ordningen för oförutsedd skada.

SAMRÅDSUNDERLAG

NYKÖPINGS KOMMUN

Tillstånd vattenverksamhet, Nyköpings resecentrum (NYO RC)

**UNDERLAG FÖR SAMRÅD ENLIGT 6 KAP. 4 § MILJÖBALKEN
FÖR GRUNDVATTENBORTLEDNING I SAMBAND
MED BYGGNATION AV VÄSTRA PASSAGEN, CENTRALA PASSAGEN OCH BRUNNSGATAN,
NYKÖPINGS KOMMUN**



2017-09-22

STOCKHOLM

SWECO

**ELIN NANNSTEDT
MARCO REGAZZONI
PER BERGLUND**

Innehållsförteckning

1	Administrativa uppgifter	1
2	Bakgrund och syfte	2
3	Avgränsning tillståndprocess vattenverksamhet	3
4	Tidplan	4
5	Beskrivning av samråds- och tillståndprocessen	4
6	Lokalisering	5
7	Teknisk konstruktion	7
7.1	Brunnsgatan	7
7.2	VA-kulvert Brunnsgatan	8
7.3	Centrala passagen	8
7.4	Västra passagen	9
8	Områdesförutsättningar	9
8.1	Markägarförhållanden	10
8.1.1	Byggnader inom utredningsområdet	11
8.1.2	Ledningar	11
8.2	Riksentressen	12
8.3	Planförutsättningar	13
8.3.1	Pågående projekt i området	14
9	Hydrogeologiska förutsättningar	14
9.1	Topografi och jordlager	14
9.2	Hydrologi och dagvatten	15
9.3	Hydrogeologi	15
9.4	Markföroreningar	18
9.5	Vattenförekomster enligt vattendirektivet	19
9.5.1	Grundvatten	19
9.5.2	Ytvatten	20
10	Hydrogeologiska undersökningar	22
11	Påverkan och konsekvens för omgivningen	22
11.1	Grundvattenavsänkning	22

11.2	Byggnader och fastigheter	22
11.3	Ledningar	23
11.4	Föroreningsspridning	23
11.5	Buller och vibrationer	23
11.6	Påverkan vattenförekomster enligt vattendirektivet	23
11.6.1	Grundvatten	23
11.6.2	Ytvatten	23
12	Skyddsåtgärder och kontroll	24
12.1	Minimera påverkan på grundvattnet	24
12.2	Omhändertagande av länshållningsvatten	24
12.3	Kontroll- och åtgärdsprogram	24
13	Referenser	26

1 Administrativa uppgifter

Fastighet:	Väster 1:1, Väster 1:2, Väster 1:42, Väster 1:43 samt Anderslund 1:27
Ort:	Nyköping
Kommun:	Nyköpings kommun
Sökande:	Nyköpings kommun/Samhällsbyggnad
Adress:	Stadshuset, Stora torget, 611 83 Nyköping
Fastighetsägare:	Nyköpings kommun
Adress:	Stadshuset, Stora torget, 611 83 Nyköping
Kontakt Nyköping:	Johan Palmqvist (0155-24 83 07)
Kontaktperson, samråd:	Elin Nannstedt (08-695 66 83)
Juridiskt ombud:	Tomas Wieslander (0155-24 83 35)
Prövningsgrund:	Tillstånd enligt 11 kap. 9 § miljöbalken
Tillsynsmyndighet	
vattenverksamhet:	Länsstyrelsen i Södermanland
Prövningsmyndighet:	Mark- och miljödomstolen vid Nacka Tingsrätt
Kartor:	Grundkartor från Lantmäteriet om inget annat anges

2 Bakgrund och syfte

Inom ramen för projektet Ostlänken planerar Nyköpings kommun och Trafikverket att bygga om befintlig järnvägsstation i Nyköping och anlägga ett trafikslagsövergripande resecentrum (Se figur 1). Trafikverket ansvarar för järnvägsanläggningen samt plattformsangöringar och Nyköpings kommun ansvarar för exempelvis byggnader, vägar och parkeringsplatser vid sidan av järnvägsspåren. Trafikverket upprättar järnvägsplan och kommunen upprättar detaljplan för Nyköpings resecentrum.

Järnvägsanläggningen utgörs i korthet av tre järnvägsspår med en mittplattform mellan spår 2 och 3 samt en sidoplattform längs spår 1. Två planskilda passager tillskapas under järnvägsspåren, den västra passagen i den västra delen av mittplattformen samt en passage i mitten av mittplattformen (centrala passagen).

Som en del av kommunens detaljplan ingår att bredda och sänka Brunnsgatan under järnvägsspåren eftersom den idag har otillräcklig fri höjd och otillräcklig kapacitet. Ombyggnationen av Brunnsgatan samt utformningen av spåranläggningen runt plattformarna gör att befintliga två järnvägsbroar över Brunnsgatan måste ersättas.

Brunnsgatan har stor betydelse för trafikflödet och kommer under byggtiden ersättas av Västra passagen. Passagen anpassas för blåljustrafik, busstrafik och oskyddade trafikanter under Brunnsgatans byggskede för att sedan fungera som en gång-/cykelpassage under järnvägen.

Både vid centrala och vid västra passagen samt vid korsningen Brunnsgatan/järnvägen kommer grundvattnet behöva sänkas av i byggskedet. Detta innebär grundvattenbortledning vilket är en tillståndspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap miljöbalken.

Enligt överenskommelse mellan Trafikverket och Nyköping kommun kommer tillstånd för vattenverksamhet att sökas tillsammans med kommunen som sökande, då arbeten kommer att utföras under ungefär samma tidsperiod och i anslutning till varandra.



Figur 1. Illustrationsplan över möjlig utformning av Nyköpings Resecentrum.

3 Avgränsning tillståndsprocess vattenverksamhet

För genomförandet av detaljplanen för Nyköpings resecentrum pågår två processer se figur 2 nedan. Den ena är planprocessen där kommunen arbetar med att ta fram en ny detaljplan och den andra är tillståndsprocessen där kommunen söker tillstånd för vattenverksamhet för tillfällig grundvattenbortledningen under byggskedet. Planen beslutas av kommunfullmäktige och tillstånd till vattenverksamhet prövas av Mark- och miljödomstolen.

I detaljplanen hanteras de långsiktiga konsekvenserna av detaljplanens genomförande med avseende på påverkan på människors hälsa och miljö så som kulturmiljö, dagvattenkvalitet, risk, buller, vibrationer, naturmiljö, stads- och landskapsbild, rekreation och friluftsliv samt klimatpåverkan. Vid prövningen av vattenverksamhet hanteras konsekvenser av grundvattenbortledning under byggskede framförallt med avseende på risken för sättningar vilket kan ge skador på mark och bebyggelse. Även tillfällig påverkan på Nyköpingsån beskrivs eftersom bortlett grundvatten, efter erforderlig rening, kommer att släppas i ån.

Båda processerna innebär att samråd ska hållas med enskilda och den allmänhet som kan beröras av planerade åtgärder. Samråd för detaljplanen (DNR BTN13/68) hölls i januari-februari 2017. Denna handling hör till samrådet som rör den tillfälliga grundvattenbortledningen som nu inleds.

Parallellt med dessa processer pågår Trafikverkets arbete med att ta fram en järnvägsplan. Precis som för detaljplanen upprättas en separat MKB för järnvägsplanen där de långsiktiga konsekvenserna beskrivs. Samråd för järnvägsplan genomfördes i januari 2017.



Figur 2. Orangea pilar illustrerar planprocessen för detaljplan och blå pilar illustrerar tillståndprocessen.

4 Tidplan

Nyköpings kommun avser att lämna in ansökan om tillstånd till vattenverksamhet under januari 2018. Samråd avseende vattenverksamhet hålls under perioden sep-okt 2017.

Byggstart för passagerna under Resecentrum är planerat till tidigast 2020 och bedöms kunna pågå mellan tre till sex år.

Arbete som kräver sänkning/bortledning av inläckande grundvatten kommer att pågå ca 10 månader för centrala och västra passagen och mellan 1,5 – 2 år för Brunnsgatan.

5 Beskrivning av samråds- och tillståndprocessen

Tillståndprocessen



Figur 3. Beskrivning av tillståndprocessen för ansökan om vattenverksamhet.

Till tillståndsansökan ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) bifogas enligt 6 kap 1 § i miljöbalken. Enligt 6 kap 4§ miljöbalken om MKB, ska verksamhetsutövaren samråda med Länsstyrelsen, centrala verk och organisationer samt de enskilda som kan antas bli särskilt berörda.

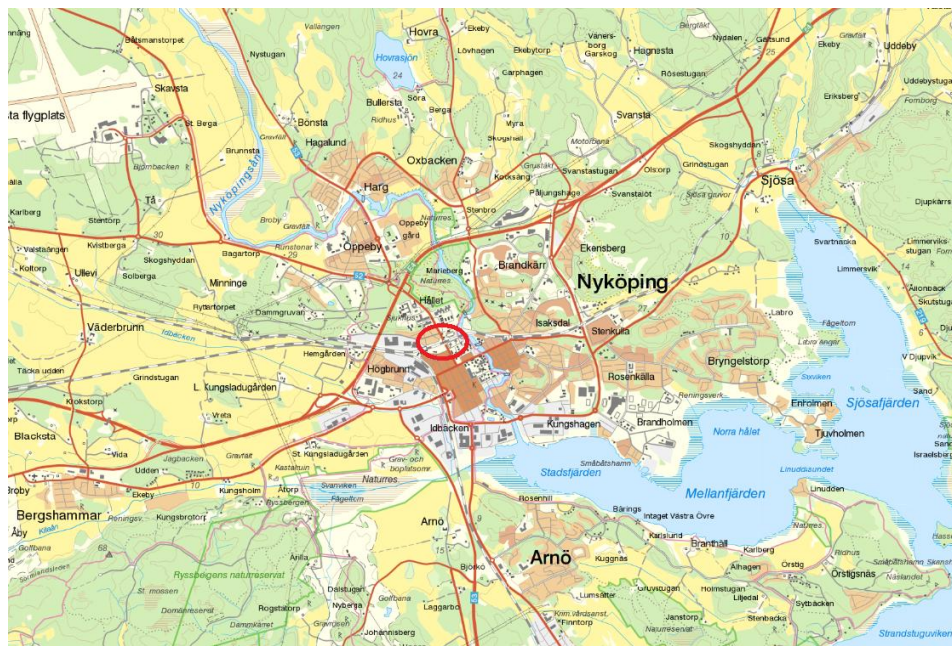
Efter samrådsperioden sammanställs en samrådsredogörelse som skickas till Länsstyrelsen för formellt beslut om betydande miljöpåverkan. Tillståndsansökan och MKB tas fram och skickas in till Mark- och miljödomstolen för prövning. Ansökan kungörs i tidningar så att de som önskar kan ta del av vad som planeras och har möjlighet att lämna synpunkter på detta under remisstiden. När remisstiden är över, synpunkter har bemötts och utretts av Mark- och miljödomstolen kan domstolen avgöra ärendet på handlingarna, begära kompletteringar eller vid behov hålla huvudförhandling och sedan avgöra ärendet.

Tillståndsprövningen avslutas genom att domstolen meddelar dom i tillståndsfrågan. Ett tillstånd ger rättskraft vilket betyder att en viss negativ miljöpåverkan accepteras under förutsättning att tillståndet följs. Länsstyrelsen är den tillsynsmyndighet som bevakar att tillståndet till vattenverksamhet efterlevs.

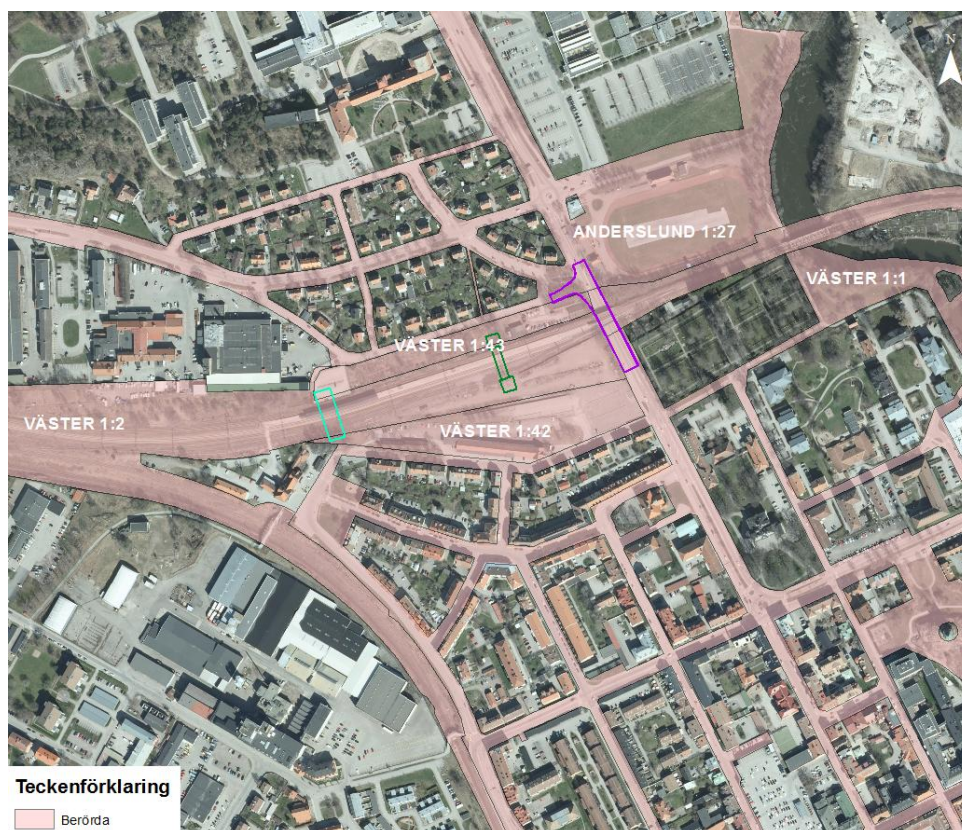
6 Lokalisering

Planerad schaktverksamhet ligger i korsningen Brunnsgatan/järnvägen i västra Nyköping, mellan järnvägsstationen och Nyköpingsån. Centrala passagen är belägen ca 100 m väster om korsningen Brunnsgatan/järnvägen medan västra passagen (Figur 4) är belägen ca 300 väster om nämnda korsningen.

Planerat schaktarbete vid västra passagen omfattar fastigheterna Väster 1:2, Väster 1:42 samt Väster 1:43. Planerat schaktarbete vid centrala passagen omfattar fastigheterna Väster 1:42 samt Väster 1:43. Planerat schaktarbete vid Brunnsgatan omfattar fastigheterna Väster 1:1, Väster 1:2, Väster 1:43 och Anderslund 1:27 (Figur 5).



Figur 4. Översiktskarta med berört område inringat i rött.



Figur 5. Översikt planerade områden för schakt. Schaktområde för västra passagen markerat i turkos. Schaktområde för centrala passagen markerat i grönt. Schaktområde för Brunnsgatan markerat i lila. Berörda fastigheter syns i rosa.

7 Teknisk konstruktion

7.1 Brunnsgatan

I den färdiga anläggningen kommer gatan förläggas i ett tätt betongtråg. Tråget utförs tätt upp till nivå +10,6 m, vilket är högre än nuvarande grundvattennivå. Gång- och cykelvägen vid sidan av körfälten förläggs på en högre nivå, ovan grundvattennivån.

För att bygga tråget kommer en relativt stor och djup schakt krävas. För att kunna arbeta i torrhet kommer schaktet att länshållas från nederbörd och inläckande grundvatten. Även om schaktet utförs inom tätskärm kommer ett visst inläckage av grundvatten att ske.

På den östra sidan av Brunnsgatan kommer stödkonstruktioner krävas då avståndet är litet till befintliga anläggningar som kyrkogården och byggnaderna närmast Folkungavallen.

Projekteringen är i detta skede inte så pass detaljerad att schaktets bottennivå kan fastställas exakt, men den nya lägsta gatunivån kommer ligga kring +9,2 m och trågets underkant kring +7,0 m. Trågets underkant avser underkant betong och det tillkommer en bädd med ca 0,5 m av packad fyllning för grundläggning av tråget. Ett rimligt antagande att grundvattennivån kommer behöva sänkas 2,5 – 3 m till ca nivå +6,5 m under byggskedet, som uppskattas pågå under upp till 2 år. Länshållning och grundvattensänkning antas komma att genomföras med anläggande av pumpgröpar eller wellpointsystem.

I den lägsta punkten av tråget kommer en pumpstation att anläggas för att hantera vägdagvattnet i driftskedet. Nivån för botten på pumpstationen bedöms bli minst 1 meter under trågets lägsta nivå dvs länshållning vid anläggandet av pumpstationen behöver ske minst till nivån cirka +6,0 m. Grundvattenavsänkning för den mindre fördjupningen för pumpstationen bedöms pågå under en kortare tidsperiod, i storleksordningen någon månad.

Till följd av planerad sänkning och breddning av Brunnsgatan kommer befintliga järnvägsbroar att rivas och ersättas med nya broar med längre spännvidd. Överbyggnaden till befintlig järnvägsbro utgörs av två betongdäck upplagda på stenlandfästen. Västra landfästet är delat i två delar, medan det östra är helt och gemensamt för båda broarna.

Den befintliga brons stenlandfästen ligger lägre än planerad nivå för Brunnsgatan. Rivningen av landfästena på befintlig järnvägsbro kommer att ske under nivå på befintliga Brunnsgatan. Förutsättningarna vid platsen (se ovan avsnitt om Brunnsgatan) innebär att det inte kan uteslutas att grundvattennivån kan behöva sänkas även i samband med rivning av landfästena.

7.2 VA-kulvert Brunnsgatan

Befintliga VA-ledningar (vatten- och spillvattenledningar) ska anläggas i nytt läge på västra sidan av planerat tråg. Befintlig dagvattenledning som idag korsar Brunnsgatan i läge för planerat tråg leds om norr om tråget. Grundläggningsnivå för kulverten bedöms bli kring +9 m i norr och falla söderut till nivån cirka +8,3 m vid anslutning till befintlig spillvattenledning söder om tråget. Schakt för ledningskulvert kan komma behöva länshållas under byggskedet. Utredning om grundläggningsnivåer och exakt placering pågår.

7.3 Centrala passagen

Den centrala passagen är en gångpassage, med syfte att binda ihop funktionerna på den norra sidan av resecentrum med de på den södra sidan, i kombination med åtkomst till plattformar.

Passagens frihöjd och bredd planeras i nuläget till 3 m respektive 7 m.

Nivå för rälsöverkant vid passagen ä ca +15 m. För grundläggning bedöms schakt behöva göras ner till nivå ca +8,5 m.

Grundvattennivån är uppmätt till ca +9,7 m, vilket innebär att grundvattennivån under byggskedet behöver sänkas ca 1 m. Den färdiga anläggningen förläggs sedan i ett tätt tråg vilket innebär att ingen avledning av grundvatten kommer att ske i driftskede.

7.4 Västra passagen

Under tiden Brunnsgatan byggs om kommer den västra passagen användas som tillfällig passage för blåljusfordon, oskyddade trafikanter och bussar. Passagens frihöjd och bredd planeras till 3,3 m respektive 8,0 m.

Rälsöverkant vid passagen ska ligga på ca +15 m. För grundläggning bedöms schakt behöva göras ner till nivå ca +8,2 m. Bergschakt kan komma att erfordras.

Grundvattennivån är uppmätt till ca +9,7 m, vilket innebär att grundvattennivån under byggskedet behöver sänkas ca 1,5 m.

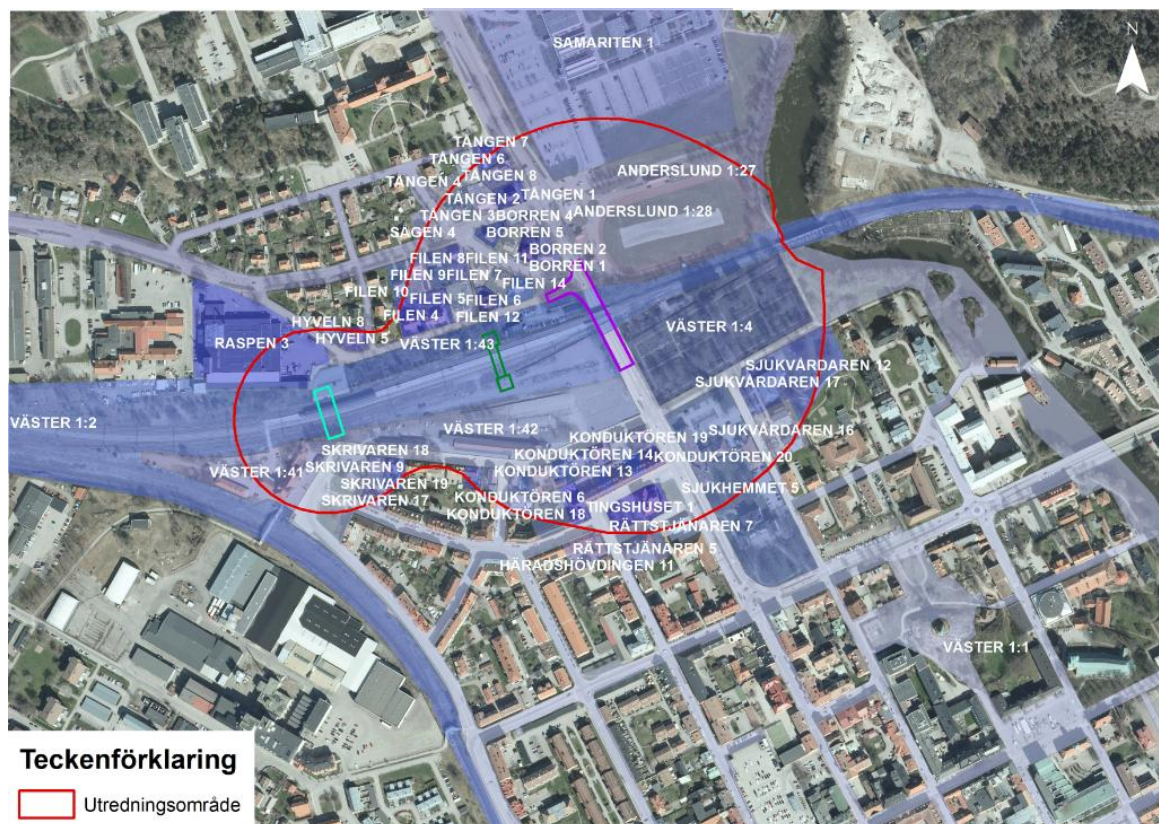
När Brunnsgatans ombyggnation är klar, ska den västra passagen användas som permanent gång- och cykelpassage under spåren samt tillfart till stationens perronger. Frihöjden minskas genom uppfyllnad och höjning av gång- och cykelvägen till en slutlig frihöjd på 3,0 m. I samband med detta avslutas även allt grundvattenbortledande arbete.

8 Områdesförutsättningar

För att undersöka möjlig påverkan från vattenverksamheten har ett utredningsområde definierats (Figur 6). Området är tilltaget med bred marginal för att samla relevant information i utredningsskedet.

Utredningsområdet syftar till att se vilka fastighetsägare och andra intressenter som bör ingå i samrådsretsen. Efter inledande undersökningar av grundvattennivåer, jordlagerföljder och bergtopografi har utredningsområdet bestämts genom översiktliga beräkningar med konservativa antaganden om områdets geohydrologiska egenskaper.

Det påverkansområde som grundvattensänkningen i praktiken kommer ge upphov till bedöms bli betydligt mindre och kommer bestämmas efter att ytterligare hydrauliska tester och undersökningar utförts.



Figur 6. Utredningsområde för planerad grundvattensänkning vid västra passagen, centrala passagen samt Brunnsgatan. Fastigheter i samrådskretsen redovisas i blått.

8.1 Markägarförhållanden

Kommunen har rådighet över fastigheterna Väster 1:1 och Anderslund 1:27. Trafikverket har rådighet över fastighet Väster 1:2. Fastighet 1:42 och 1:43 ägs av Jernhusen. Rådighet över dessa fastigheter kommer att erhållas genom avtal med Trafikverket och Jernhusen.

Fastigheter som innefattas av utredningsområdet redovisas i tabell 1.

Tabell 1. Fastigheter inom bedömt utredningsområde.

Raspen 3	Filen 11	Tången 6	Väster 1:42	Konduktören 2	Konduktören 19
Hyveln 4	Filen 12	Tången 7	Väster 1:43	Konduktören 3	Konduktören 20
Hyveln 5	Filen 13	Tången 8	Sjukvårdaren 10	Konduktören 4	Skrivaren 9
Hyveln 7	Filen 14	Samariten 1	Sjukvårdaren 11	Konduktören 5	Skrivaren 12
Hyveln 8	Borren 1	Anderslund 1:27	Sjukvårdaren 12	Konduktören 6	Skrivaren 13
Filen 3	Borren 2	Anderslund 1:28	Sjukvårdaren 16	Konduktören 10	Skrivaren 14
Filen 4	Borren 3	Väster 1:1	Sjukvårdaren 17	Konduktören 11	Skrivaren 15
Filen 5	Borren 4	Väster 1:2	Sjukvårdaren 18	Konduktören 12	Skrivaren 16
Filen 6	Borren 5	Väster 1:4	Sjukhemmet 5	Konduktören 13	Skrivaren 17
Filen 7	Tången 1	Väster 1:5	Rättstjänaren 5	Konduktören 14	Skrivaren 18
Filen 8	Tången 2	Väster 1:7	Rättstjänaren 7	Konduktören 15	Skrivaren 19
Filen 9	Tången 3	Väster 1:8	Rättstjänaren 8	Konduktören 16	Skrivaren 20
Filen 10	Tången 4	Väster 1:41	Tingshuset 1	Konduktören 18	Häradshövdingen 11

8.1.1 Byggnader inom utredningsområdet

Bostadsbebyggelse inom utredningsområdet finns i form av villabebyggelse norr om Norra Bangårdsgatan och flerfamiljshus söder om Södra Bangårdsgatan.

Söder om järnvägen upptar Västra Kyrkogården med byggnader området öster om Brunnsgratan, och söder om kyrkogården finns ett antal äldre landstingsbyggnader. Tingshuset på västra sidan Brunnsgratan är ett byggnadsminne. Även idrottsplatsen Folkungavallen nordost om järnvägens korsning med Brunnsgratan med byggnader från 1920-talet är klassad som byggnadsminne.

I sydvästra hörnet av utredningsområdet, norr om den planerade tillfälliga västra passagen finns ett företagshus som delvis ligger inom utredningsområdet. På södra sidan spåret ligger stationsbyggnaden för befintlig Nyköpings centralstation.

Övriga byggnader inom utredningsområdet bedöms inte komma att påverkas av vattenverksamheten då dessa kommer att rivas eller byggas om inom ramen för utvecklingen av resecentrumområdet.

8.1.2 Ledningar

I Brunnsgratan finns idag VA-ledningar i form av spill-, vatten- och dagvattenledningar. Spillvattennätets flödesriktning är från norr till söder. En större dagvattenledning, 0,8 meter i diameter korsar Brunnsgratan och mynnar sedan i Nyköpingsån. Lågpunkten på Brunnsgratan är belägen under befintlig järnvägsbro och avvattnas idag via fyra stycken dagvattenbrunnar via en självfallsledning till en närliggande dagvattenledning. Det finns

två servisavsättningar på östra sidan av Brunnsgatan, vid Folkungavallen samt vid Kyrkogården.

På södra sidan av järnvägen finns det en fjärrvärmekulvert i den östra gång- och cykelvägen läng Brunnsgatan. Den utgörs av två stora parallella ledningar med en ytterdiameter på 0,56 meter.

Vid centrala och västra passagen kan det förekomma ytligt belägna ledningar tillhörande spårområdet.

8.2 Riksintressen

Nyköpings innerstad är av riksintresse för kulturminnesvården. Staden är en residensstad som har utgjort ett viktigt politiskt maktcentrum sedan medeltiden och har en välbevarad stadsmiljö. Riksintresset innefattar bland annat Nyköpings slott, de medeltida kyrkorna samt den rätvinkliga stadsplanen från 1600-talet (Länsstyrelsen i Södermanlands län, 2016).

Både TGOJ-banan¹ och Södra stambanan med Nyköpings station är av riksintresse för kommunikationer. Detta gäller också området för den planerade Ostlänken.

Nyköpingsån öster om planområdet är utpekad riksintresse för naturvården och för friluftslivet. Riksintresset gäller både själva ån och dess stränder (Länsstyrelsens WebbGIS, 2017).

¹ Trafikaktiebolaget Grängesberg-Oxelösunds Järnvägar



Figur 7. Utbredning av aktuella riksintressen (naturvård, kulturmiljövård, friluftsliv och kommunikationer). Områden berörda av schakt markerat i turkost (västra passagen), grönt (centrala passagen) samt lila (Brunnsgatan) (Länsstyrelsens webbGIS, 2017).

8.3 Planförutsättningar

Översiktsplanen för Nyköpings kommun antogs av kommunfullmäktige i november 2013. Översiktsplanen omfattar hela kommunens yta och utöver denna finns ett antal fördjupade översiktsplaner. I december 2013 antogs en fördjupad översiktsplan för Nyköpings tätort och Skavsta, i vilken det aktuella detaljplaneområdet för Nyköpings resecentrum var markerat som framtida utredningsområde för resecentrumfunktion (Nyköpings kommun, 2013a).

I den fördjupade översiktsplanen anges att det krävs en robust planering för trafiksituationen liksom tydlig prioritering av färdslag (Nyköpings kommun, 2013b).

I dagsläget är järnvägsstationen och busstationen i Nyköping placerade på cirka en kilometers avstånd från varandra (tågstationen inom aktuellt detaljplaneområde och busstationen vid Teaterparken).

Detaljplanearbetet för Nyköpings resecentrum pågår och har varit ute på samråd (16-januari – 27 februari 2017). Syftet med den föreslagna detaljplanen för Nyköpings resecentrum är att i en central del av Nyköping skapa ett attraktivt och funktionellt

resecentrum som möjliggör effektiva byten mellan olika trafikslag. De aktuella trafikslagen för resecentrum är cykel och gående, tåg, bussar i stads- och regionaltrafik, övrig busstrafik, taxi och bil. Dessutom tangerar godsjärnvägen, TGOJ-banan (sträckning Oxelösund – Grängesberg) sydvästra delen av planområdet. Området mellan Norra och Södra Bangårdsgatan ianspråkats för resecentrums funktioner (Sweco 2016).

8.3.1 Pågående projekt i området

Trafikverket planerar att bygga om järnvägen genom Nyköping inom projekt Ostlänken. Ostlänken är en planerad 150 km lång dubbelspårig järnväg för snabb persontrafik mellan Södertälje och Linköping som också utgör en del av Sverigeförhandlingens höghastighetsjärnväg. Järnvägen genom Nyköping är en bibana (t.ex. för regional tågtrafik) tillhörande höghastighetsjärnvägen och stationen i Nyköping placeras i en av de korridorer som ingår i ansökan om tillåtighet. När Trafikverket bygger om Nyköpingsbanan (Södra stambanan) och arbetar med en järnvägsplan planerar också Nyköpings kommun att utveckla staden, och som ett steg i detta, skapa ett resecentrum för att effektivt kunna byta färdmedel och utveckla staden (Sweco, 2016).

9 Hydrogeologiska förutsättningar

9.1 Topografi och jordlager

Markytan inom utredningsområdet är generellt relativt flack, undantag är slänter från Folkungavallen upp till spårområdet och ner mot Nyköpingsån, samt vid Brunnsgatans skärning. Folkungavallen ligger i en sänka på nivå +12 och markytan stiger svagt längs järnvägen mot nivåer kring +15 vid den västra passagen.

Berggrundstopografin är brantare än markytan. Vid Brunnsgatans korsning med järnvägen och direkt söder därom ligger berget relativt ytligt, ett par meter under markytan. Därifrån sluttar berget i alla riktningar men stiger åter närmare markytan i utredningsområdets södra, västra och östra delar. Norrut från korsningen sluttar berget brant och jorddjupet ökar mot Blommenshovsvägen.

Inom södra delen av utredningsområdet utgörs det ytliga jordlagret av fyllningsmaterial i form av sand och grus. Fyllningen är cirka 0,5 – 2 m djup. Norr om Norra Stationsgatan finns ingen, eller endast tunn fyllning i markytan. Den naturliga underliggande jorden består av finsediment i form av varvig lera och silt som i största delen av området underlagras av fin sand. Finsedimenten, och även sanden, utgör relativt mäktiga jordlager, speciellt vid Lasarettsvägen och Folkungavallen där djup till berg överstiger 20 m. Ställvis saknas dock sand i jordlagerföljden och finsedimenten ligger på dessa platser direkt mot bergytan. I vissa observationspunkter söder om järnvägen har istället konstaterats att finsedimenten saknas, fyllningsjorden står där i direkt kontakt med underliggande finsand.

9.2 Hydrologi och dagvatten

Utredningsområdet avgränsas i öster av Nyköpingsån. Vattennivån under järnvägsbron ligger på ca +9 m. Det finns inga andra ytvattendrag eller större diken inom utredningsområdet.

Norr om järnvägsspåren avvattnas marken mot dagvattenledningsnät i Norra Bangårdsgatan. Även delar av Brunnsgatan, inklusive lågpunkten, avvattnas till detta nät som mynnar i Nyköpingsån öster om Brunnsgatan. De hårdgjorda ytor som finns öster och söder om stationsbyggnaden avvattnas idag mot dagvattenledningar i Borgaregatan och Järnvägsgatan.

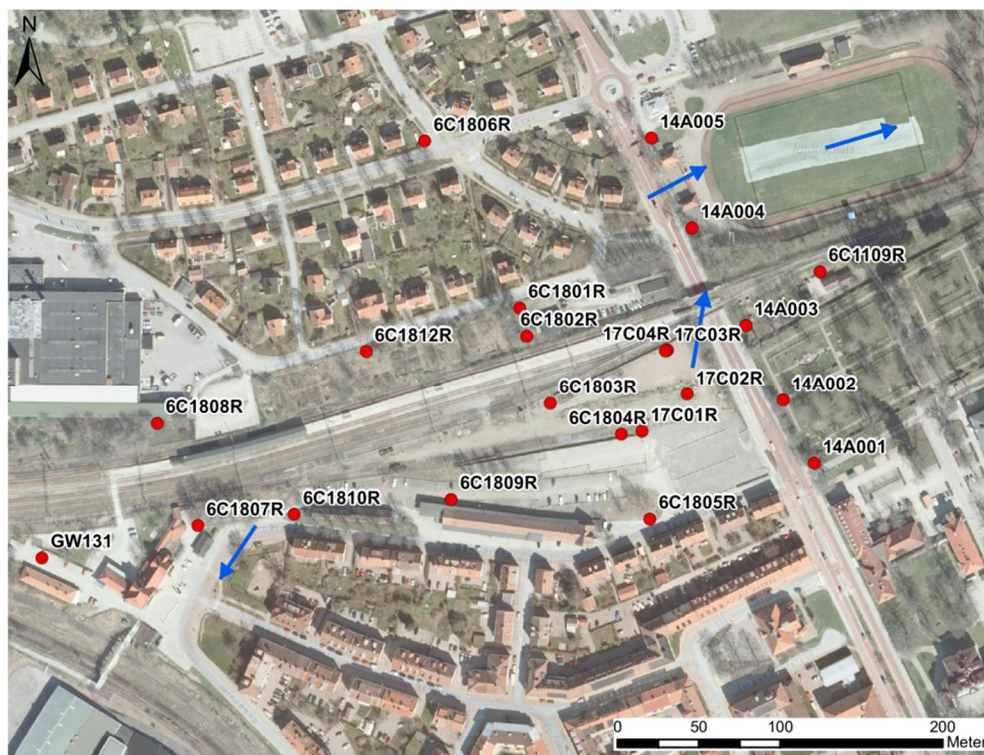
9.3 Hydrogeologi

Den primära grundvattenförande formationen (akviferen) i området är den sand som underlagrar finsedimenten. Det grundvatten som förekommer i lera och silt är så pass starkt kapillärt bundet att genomströmningen av vatten är mycket liten. Vattenmättad lera kan betraktas som hydrauliskt tät.

Observerad trycknivå för grundvattnet i sandakviferen ligger cirka 3-5 m under markytan, således under fyllningen. Torrskorpelera kan således förekomma.

Nederbörd som faller över lerområden infiltrerar inte underliggande marklager utan avrinner på markytan eller strömmar nära horisontalt i små kanaler i den ytligaste delen av jordprofilen. Nybildning av grundvatten sker huvudsakligen där tätande lerlager saknas.

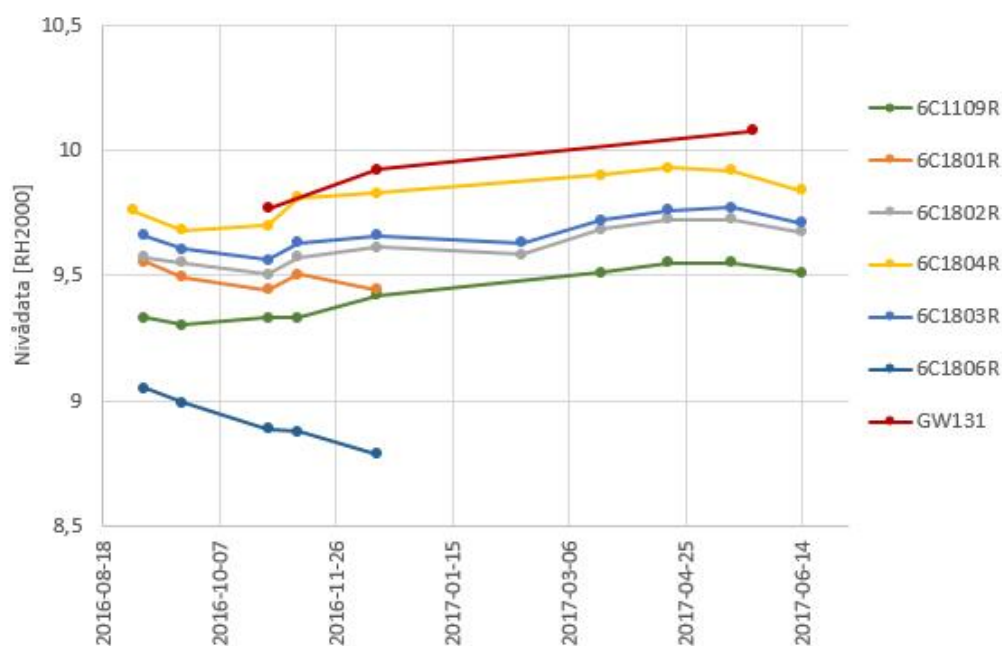
Grundvattnet inom större delen av utredningsområdet strömmar mot Folkungavallen och vidare till Nyköpingsån. Det finns dock en bedömd grundvattendelare mellan järnvägsstationen och Brunnsgatan, och grundvattenströmningen i utredningsområdets västra del bedöms ske mot sydväst.



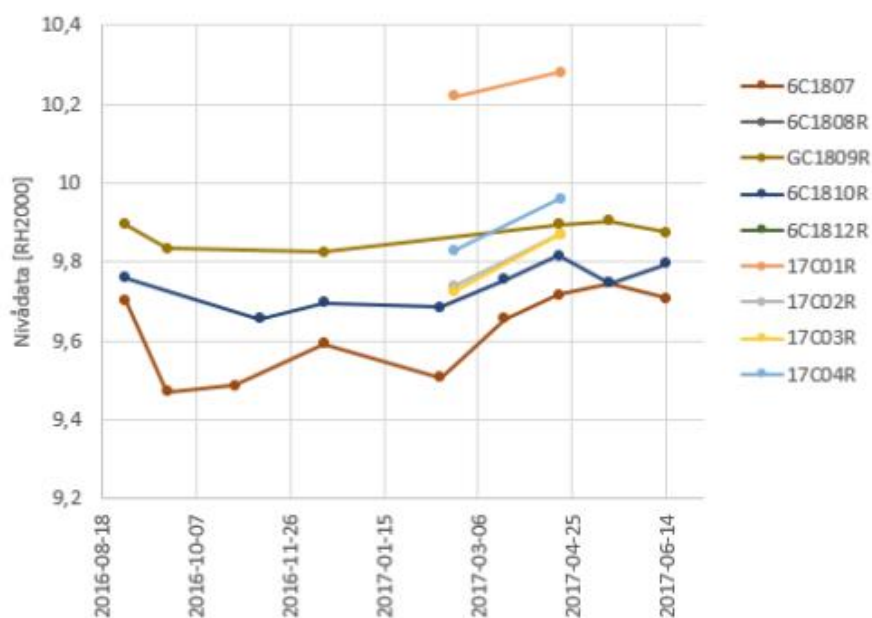
Figur 8. Grundvattenrör som mäts, samt grundvattnets strömningsriktning markerat med blå pilar.



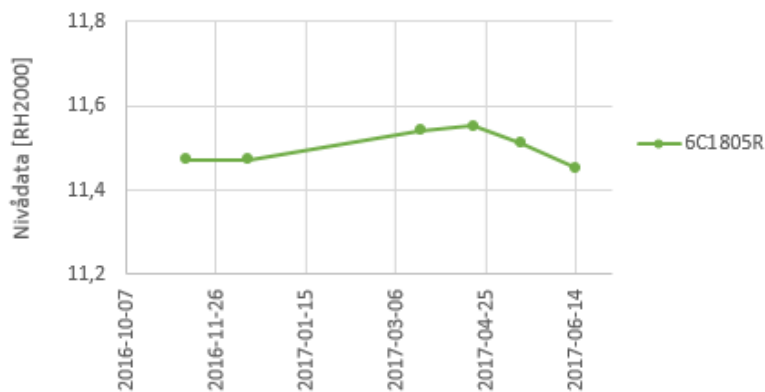
Figur 9. Uppmätta trycknivåer längs Brunnsgatan underperioden juni 2015 till maj 2017. Rör 14A001 har varit torrt i stort sett sedan juli 2016, med ett undantag.



Figur 10. Uppmätta nivåer under perioden 2016-09-15 till 2017-05-15. Rören 6C1801R och 6C1806R har efter funktionstest visat på dålig funktion ingår ej i mätprogrammet.



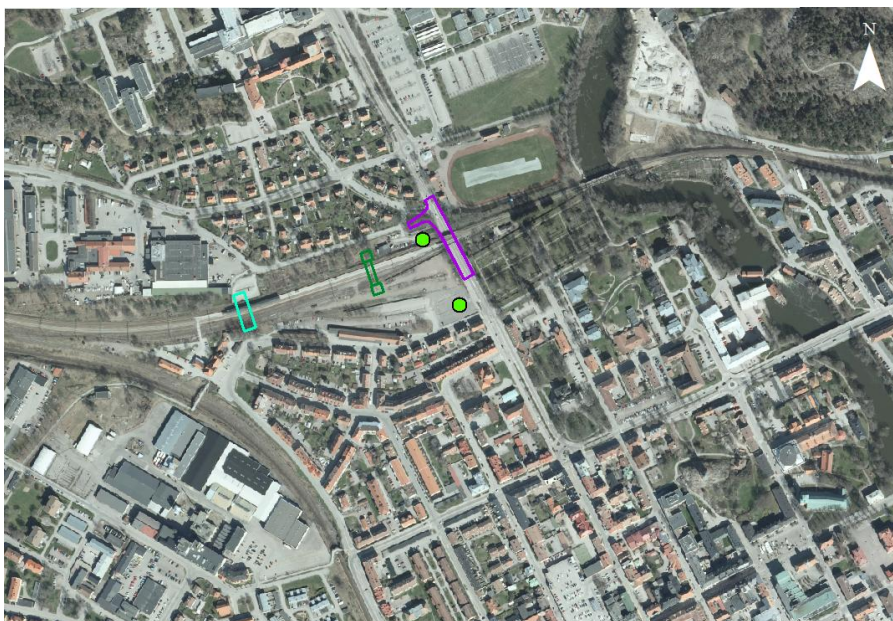
Figur 11. Uppmätta nivåer under perioden 2016-09-15 till 2017-05-15. 6C1808R och 6C1812R har endast torra mätresultat och syns därför inte i grafen. Mätserien för 17C01R-17C04R startade 2017-02-21.



Figur 12. Uppmätta nivåer under perioden 2016-11-10 till 2017-05-15.

9.4 Markföroreningar

Inom utredningsområdet förekommer det markföroreningar från tidigare oljedepåer (fastigheterna Väster 1:42 och Väster 1:43) (Figur 13). I läge för den norra depån har föroreningar påträffats i grundvattnet och det finns osäkerheter kring eventuella kvarlämnade cisterner och ledningar under mark. På området för den södra depån finns nedgrävda cisterner och eventuellt anslutningsledningar. Föroreningar finns i fri fas i marken.



Figur 13. Markföroreningar (markerat i grönt) i området kring Brunnsgatans planskilda korsning med järnvägen.

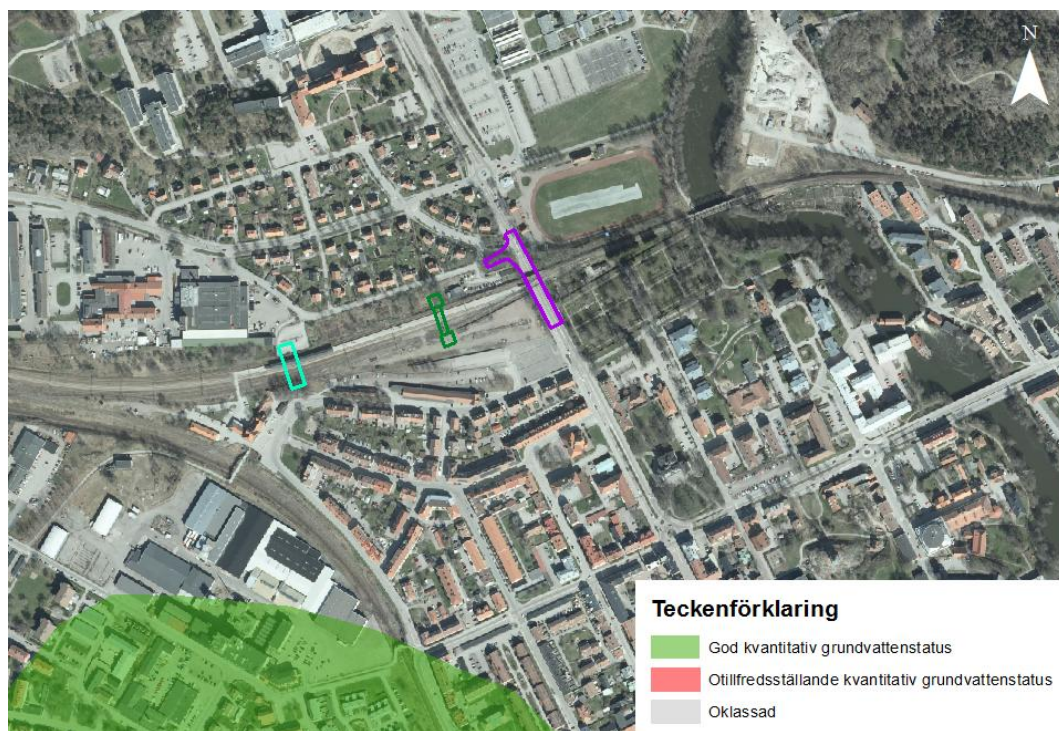
9.5 Vattenförekomster enligt vattendirektivet

9.5.1 Grundvatten

Närmaste grundvattenförekomst är Larslundsmalmen-Nyköping (SE651659-156091), (Figur 14 och 15). Förekomsten har konstaterats ha otillfredsställande kemisk grundvattenstatus 2015 och god kvantitativ status 2015. Förekomsten är en dricksvattentäkt. Bekämpningsmedel samt ämnena trikloreten och tetrakloreten har uppmäts. De huvudsakliga påverkanskällorna på grundvattentäkten är punktkällor från förorenade områden samt de mer diffusa källorna transport och infrastruktur (VISS, 2017).



Figur 14. Översikt kemisk status för aktuell grundvattenförekomst (otillfredsställande kemisk status). Områden berörda av schakt markerat i turkost (våstra passagen), grönt (centrala passagen) samt lila (Brunnsgatan) (VISS, 2017).



Figur 15. Översikt kvantitativ status för aktuell grundvattenförekomst (god kvantitativ status). Områden berörda av schakt markerat i turkost (västra passagen), grönt (centrala passagen) samt lila (Brunnsgatan) (VISS, 2017).

9.5.2 Ytvatten

Den förekomst som kan beröras av planerad verksamhet är Nyköpingsån (SE651705-156635). För Nyköpingsån har den ekologiska statusen klassats som måttlig (Figur 16). Det är främst övergödning (stöds av uppmätta fosfoshalter) samt förändrade habitat genom fysisk påverkan som utgör miljöproblemen i ån. Nyköpingsån är Södermanlands största vattendrag och mynnar i Stadsfjärden. Ån innehåller ett stort antal fiskarter samt rödlistade musselarter. Den är också viktig för fågellivet samt har särskilt goda förutsättningar för fritidsfiske, kanoting och andra naturupplevelser.

Målsättningen är att Nyköpingsån ska ha miljö kvalitetsnormen god ekologisk status senast år 2027.

Den kemiska statusen är klassad som god. För kvicksilverföreningar och bromerad difenyleter överskrider halterna i samtliga svenska vattenförekomster (och kraven för dessa är därmed mindre stränga) se Figur 17 (VISS, 2017).



Figur 16. Översikt ekologisk status för aktuellt ytvatten (måttlig ekologisk status). Områden berörda av schakt markerat i turkost (västra passagen), grönt (centrala passagen) samt lila (Brunnsgatan) (VISS, 2017).



Figur 17. Översikt kemisk status utan överskridande ämnen för aktuellt ytvatten (god kemisk status). Områden berörda av schakt markerat i turkost (västra passagen), grönt (centrala passagen) samt lila (Brunnsgatan) (VISS, 2017).

10 Hydrogeologiska undersökningar

För att ge underlag till tillståndsansökan för vattenverksamhet utförs en hydrogeologisk utredning vilken inkluderar olika hydrogeologiska och geotekniska fältundersökningar för att utreda jordlagerföljder, jordarnas vattenförande förmåga och grundvattennivåns variation i området. Undersökningarna, som omfattar bl a grundvattennivåmätningar, hydraultester och vattenprovtagning, syftar till att ge underlag för att beräkna inläckageflöden till schakt, grundvattensänkningens påverkansområde, samt för att bedöma möjligheter och metoder för avsänkning, skyddsinfiltration och hantering av länshållningsvatten.

11 Påverkan och konsekvens för omgivningen

De färdiga anläggningarna ska utföras som täta tråg och ingen betydande avsänkning eller permanent dränering av grundvattnet planeras därför i driftskedet. När ombyggnationen inom berörda områden är genomförda och den grundvattenpåverkande verksamheten kan avslutas bedöms därför ingen ytterligare påverkan på grundvattnet ske. Konsekvensbedömningen kommer således avgränsas till grundvattenpåverkan under byggskedet.

11.1 Grundvattenavsänkning

Länshållning av schakterna innebär påverkan på rådande grundvattenförhållanden genom att grundvattennivån sänks under byggnationstiden. Grundvattenströmning kommer att ske in mot schakt, och grundvattnets strömningsriktning lokalt i omgivningen kan därigenom ändras.

När grundvattennivån sänks under schakterna kan avsänkningen komma att spridas ut från schakt. Där grundvattennivån avsänks minskar grundvattentrycket, vilket medför risk för negativa konsekvenser i form av sättningskänslighet om jorden är sättningskänslig. Kring Brunngatan finns relativt djupa finsediment i form av silt och lera, i områden med sådana jordar kan marken vara sättningsbenägen.

Storleken av eventuella sättningar beror av storleken på avsänkningen, viktmässig belastning på markytan samt sedimentens mäktighet och konsolideringsgrad.

11.2 Byggnader och fastigheter

Byggnader och anläggningar kan vara känsliga mot grundvattensänkning om underliggande jord är sättningskänslig och byggnaden/anläggningen inte är fast grundlagd.

Utförd byggnadsinventering visar att det i detta område finns byggnader, inte minst kring idrottsplatsen, som har en potentiellt grundvattenberoende grundläggning. Järnvägen ska vara i bruk under ombyggnationen av Brunngatan, ett spår i taget, och det är i detta skede inte klarlagt huruvida spåranläggningen har en grundvattenberoende

grundläggning. Det kan också finnas andra sättningskänsliga fundament och objekt i området som skulle kunna påverkas av en grundvattensänkning.

Potentiella riskobjekt inom påverkansområdet kommer att undersökas närmare, och vid risk för påverkan kommer lämpliga skyddsåtgärder utredas.

11.3 Ledningar

Inom utredningsområdet finns ledningar som kan vara känsliga för marksättningar. Flertalet ledningar kommer dock att läggas om inom ramen för ombyggnadsprojektet. Risk för skada på de befintliga ledningar som ska ligga kvar kommer att utredas.

Omläggningen av ledningar kan komma att påverka grundvattnet, men utförandet av ny ledningskulvert är i dagsläget ej fastställt.

11.4 Föroreningsspridning

Inom utredningsområdet finns kända oljeföroreningar i grundvattnet. Sanering av dessa befintliga markföroreningar planeras dock genomföras innan schakt och grundvattenbortledning inom aktuellt projekt inleds.

Vidare innebär grundvattenbortledningen i princip att grundvattenströmningen kanaliseras in mot schakt, där vattnet sedan pumpas bort under kontrollerade former.

Sammantaget bedöms därför att spridning av föroreningar till mark och vatten inte är en betydande risk i samband med planerad vattenverksamhet.

Att ingen föroreningsspridning sker kommer ytterligare att säkras inom ramen för det kontroll- och åtgärdsprogram som ska tas fram.

11.5 Buller och vibrationer

Under anläggningsskedet finns det risk för påverkan genom buller och vibrationer. Detta kommer dock endast ske under en begränsad tid. För att begränsa påverkan kommer Naturvårdsverket riktlinjer gällande byggbuller NFS 2004:15 att följas. Vid risk för påverkan från vibrationer på känsliga byggnader ska lämpliga skyddsåtgärder vidtas.

11.6 Påverkan vattenförekomster enligt vattendirektivet

11.6.1 Grundvatten

Planerad grundvattenbortledning bedöms ej kunna påverka grundvattenförekomsten Larslundsmalmen-Nyköping då denna ligger på för långt avstånd från schakterna.

11.6.2 Ytvatten

Planerad verksamhet bedöms ej påverka den ekologiska eller den kemiska statusen i Nyköpingsån.

12 Skyddsåtgärder och kontroll

I PM Hydrogeologi som biläggs ansökan kommer ett påverkansområde för grundvattensänkning redovisas. Vidare utreds och redovisas möjliga kontroll- och skyddsåtgärder i detta PM.

Former för kontroll- och skyddsåtgärder kommer senare att redovisas i detalj i ett kontroll- och åtgärdsprogram.

12.1 Minimera påverkan på grundvattnet

De sponter som ska installeras kring schaktområdet syftar till, förutom att utgöra en markstabiliserande åtgärd, att begränsa mängden grundvatten som behöver ledas bort från området. Med tät spont blir även påverkansområde för grundvattensänkning mindre. Om ytterligare tätningsåtgärder behövs kan botten- och ridåinjektering (tätning av bergsprickor med cement) bli aktuellt.

12.2 Omhändertagande av länshållningsvatten

Med länshållningsvatten menas det vatten som måste avledas från byggarbetsplatsen och det kan bestå av regn, processvatten samt inläckande grundvatten.

Länshållningsvattnet kan innehålla olika typer av föroreningar beroende på områdets förutsättningar. Vattnet kan behöva renas till de miljömässiga krav som ställs beroende på var det ska släppas. Vattnet kan släppas till ledningsnätet eller närmaste recipient, Nyköpingsån.

För att utreda omhändertagande av länshållningsvattnet kommer vattenprovtagning och beräkningar av flöden utföras. I PM Länshållning, som ska biläggas tillståndsansökan, redovisas hur länshållningsvattnet ska omhändertas.

12.3 Kontroll- och åtgärdsprogram

Ett kontroll- och åtgärdsprogram kommer tas fram i samråd med Länsstyrelsen. Programmet syftar till att säkra att grundvattenbortledningen inte leder till negativa miljökonsekvenser och det kommer bli innehålla:

- Hur och var grundvattennivåmätningar ska genomföras före, under och efter byggskedet.
- Hur och var sättningsmätningar ska genomföras före under och efter byggskedet.
- Hur provtagning av bortlett länshållningsvatten ska genomföras.
- Larm- och åtgärdsnivåer för kontrollpunkter vid riskobjekt.
- Former för kommunikation och avrapportering.
- Vilka åtgärder som ska vidtas om larm- eller åtgärdsnivåer passeras.

I god tid innan grundvattenbortledningen inleds kommer identifierade riskobjekt att inspekteras och relevanta kontrollpunkter att instrumenteras. Mätprogram inleds i god tid så att tillräckliga mätserier finns.

13 Referenser

Länsstyrelsen i Södermanlands län (2016). D57 Område av riksintresse för kulturmiljövården i Södermanlands län.

<http://www.lansstyrelsen.se/Sodermanland/Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/planfragor/riksintressen/kulturmiljo/nykoping/Pages/nykoping.aspx>

Länsstyrelsens WebbGIS, (2017). Länsstyrelsen i Södermanlands län.

<http://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/Sodermanland/sodermanlandskartan/>

Nyköpings kommun (2013a). Översiktsplan för Nyköpings kommun.

Nyköpings kommun (2013b). Fördjupad översiktsplan för Nyköpings tätort och Skavsta.

Sweco (2016) Miljökonsekvensbeskrivning tillhörande detaljplan för Nyköpings resecentrum i Nyköpings kommun.

VISS, (2017).

Samråd om sänkning av grundvattnet inför byggnation av Nyköpings resecentrum – en del av projekt Ostlänken.

Järnvägsviadukten på Brunnsgratan ska få nya broar med högre höjd och längre spännvidd. Fler passager ska också skapas under spåren när Nyköpings resecentrum byggs. Arbetet kräver en sänkning av grundvattnet under byggtiden och en ansökan om tillstånd måste göras enligt miljöbalken.

Under byggtiden kommer det att finnas en tillfällig ersättningspassage för gångtrafikanter, cyklister, kollektivtrafik och blåljustrafik vid Brunnsgratan. Arbetet beräknas inte starta förrän tidigast 2020. Grundvattnet sänks endast under byggtiden.

Trafikverket och Nyköpings kommun bjuder in till samråd, som arrangeras av Sweco Environment. Alla som har synpunkter kan lämna in yttranden till och med 22 oktober 2017. Informationsmöte arrangeras tisdag 10 oktober i Stadshusets foajé kl 17-19.

Läs mer: www.nykoping.se/resecentrum

Kontakta Sweco: elin.nannstedt@sweco.se, 08-695 66 83.

Handlingarna finns också i Stadshusets foajé i Nyköping.



TRAFIKVERKET



Nyköping

www.nykoping.se

Samråd om sänkning av grundvattnet inför byggnation av Nyköpings resecentrum och passager under järnvägen – en del av projekt Ostlänken

Hej!

Inför den planerade ombyggnationen av järnvägsviadukten på Brunnsgatan samt skapandet av passager under spåren ska en ansökan om tillstånd att sänka grundvattennivån göras enligt miljöbalken. Det är Trafikverket och Nyköpings kommun som gör ansökan tillsammans. Konsultföretaget Sweco Environment genomför samrådet. Eftersom du bor eller äger en fastighet strax intill järnvägsviadukten får du det här brevet och har möjlighet att lämna synpunkter på vårt samrådsunderlag till och med 22 oktober 2017. Läs om hur du kan tycka till på baksidan av det här brevet.

Järnvägsviadukten byggs om med start tidigast 2020

Den befintliga järnvägsbron (som består av två broar) ska rivas och ersättas med broar som har fri höjd och längre spännvidd. Under byggtiden kommer det att finnas en tillfällig passage för gångtrafikanter, cyklister, kollektivtrafik och blåljustrafik under järnvägen. Arbetet beräknas inte starta förrän tidigast 2020.

Planerad sänkning av grundvattennivån

För att skapa fri höjd under den nya järnvägsbron behöver Brunnsgatan, under byggtiden, sänkas under grundvattennivån i den planskilda korsningen med järnvägen. Den färdiga anläggningen i korsningen Brunnsgatan/järnvägen förläggs sedan i ett tätt betongtråg och grundvattnet behöver därför inte sänkas när byggnationen är klar och den nya passagen är i drift.

Längs med Brunnsgatan går det ledningar som kommer att läggas om i en ny ledningskulvert väster om planerat tråg, även där kommer grundvattnet att sänkas i byggskedet.

Befintlig passage i väster behöver också byggas om och det ska även skapas ytterligare passage under spåren. Då måste grundvattnet sänkas under respektive byggtid.

Bakgrund

Inom ramen för projekt Ostlänken planerar Nyköpings kommun tillsammans med Trafikverket att bygga om befintlig järnvägsstation i Nyköping och anlägga ett resecentrum – Nyköpings resecentrum. Där kommer det att vara enkelt att byta mellan tåg, buss, cykel samt bil. Läs mer om Nyköpings kommuns arbete med Ostlänken och Nyköpings resecentrum på www.nykoping.se/ostlanken

Om ansökan att sänka grundvattennivån enligt miljöbalken

Inför en ansökan om tillstånd enligt miljöbalken ska ett samråd arrangeras för allmänheten. Trafikverket och Nyköpings kommun bjuder in till samråd, som arrangeras av Sweco, då alla som har synpunkter kan lämna in yttranden till och med 22 oktober 2017.

Träffa oss tisdag 10 oktober och ta del av handlingar

Har du frågor om grundvattensänkningen och vill träffa oss? Tisdag 10 oktober 2017 kl 17:00-19:00 finns vi i Stadshusets foajé på Stora Torget i Nyköping.

Handlingarna finns i Stadshusets foajé redan idag. Du kan också läsa dem på webbplatsen: www.nykoping.se/resecentrum

Det går också bra att kontakta Sweco via e-post elin.nannstedt@sweco.se eller telefon: 08-695 66 83

Skicka synpunkterna till Sweco

Synpunkterna skickas till Sweco Environment AB, Box 340 44, 100 26 Stockholm senast 22 oktober 2017.

Hälsningar

Johan Palmqvist
Projektledare Nyköpings resecentrum
Nyköpings kommun

Sara Rangensjö
Planarkitekt
Nyköpings kommun

Bilaga - Frågor och svar grundvattenavsänkning.

Frågor och svar grundvattenavsänkning

Vad innebär det att man sänker grundvattnet?

Svar: När grundvatten pumpas ur exempelvis en brunn, eller som i detta fall ur schakter, sjunker vattenytan i brunnen och runt brunnen sjunker då grundvattenytan. Avsänkningen är avtagande med avståndet från brunnen och grundvattenytan kring brunnen får formen av en tratt. Området som påverkas av avsänkning kallas influensområde eller påverkansområde. I det aktuella fallet är det grundvattennivån i schakter som ska avsänkas, fysikaliskt fungerar detta dock på samma sätt, schaktet kan ses som en stor rektangulär brunn.

Varför behöver man sänka grundvattnet?

Svar: När man arbetar under grundvattenytan läcker bland annat grundvatten in i schakter. För att kunna arbeta i torrhet krävs det att vattnet pumpas undan. Då sjunker grundvattennivåerna i marken runt omkring schakterna. Med hjälp av olika metoder och beroende på markens beskaffenheter går det att begränsa grundvattensänkningens storlek.

Hur lång tid kommer grundvattnet att vara sänkt?

Svar: Grundvattnet kommer att avsänkas under byggskedet i samband med länshållning av schakt. Byggskedet bedöms pågå i upp till 2 år.

Vad kan hända?

Svar: Beroende på grundvattensänkningens storlek och markens egenskaper kan avsänkta grundvattennivåer med tid medföra marksättningar. Om grundvattnet innehåller föroreningar kan bortledning till recipient medföra föroreningsspridning.

För grundvattenbortledningen under byggskedet kommer ett kontroll- och åtgärdsprogram upprättas i samråd med tillsynsmyndigheten. Kontrollprogrammet inkluderar mätningar av grundvattennivåer, sättningsmätningar och vattenprovtagning. Kontrollprogrammet ska innehålla åtgärdsnivåer kopplade till respektive kontrollpunkt. Detta innebär att i förväg planerade skyddsåtgärder ska vidtas om åtgärdsnivå passeras. Genom detta säkras att grundvattenbortledningen inte medför negativa konsekvenser för omgivningen.

Hur åtgärds man eventuell påverkan eller skador?

Svar: Grundvattnet kommer påverkas genom grundvattenbortledningen. Utgångspunkten för projektet är att grundvattenbortledning ska ske utan att skador ska inträffa. Kontroll- och åtgärdsprogrammet har som syfte att säkra att påverkan inte medför negativa konsekvenser (skador) på allmänna eller enskilda intressen i omgivningen. Upptäcks grundvattenpåverkan som kan innebära en risk för skada finns möjlighet att skyddsinfiltrera för att motverka att skada uppstår.

En del hus har sättningar i området, kommer de att förvärras?

Svar: Nej de ska inte skadas. Kontroll- och åtgärdsprogrammet har som syfte att säkra att påverkan inte medför negativa konsekvenser (skador) på allmänna eller enskilda intressen i omgivningen. Före arbete startar kommer omkringliggande byggnader att inventeras. Mätpunkter det bedöms behövas monteras och övervakas kontinuerligt.

Kommer träd och växter att dö på grund av torka?

Svar: Nej, det finns risk för detta i speciella fall, exempelvis om en grundvattensänkning skulle torrlägga en våtmark. De flesta träd och växter tar upp markvatten som ligger ovanför den mättade grundvattenzonen.

Påverkas tågtrafiken?

Svar: Inte av grundvattensänkningen.

Blir allt som vanligt efter byggtiden, återställs normalläge av grundvattnet då?

Svar: Ingen aktiv grundvattenborledning eller dränering är tänkt att ske efter byggtiden. Bedömningen är att grundvattnet kommer återställas till normalläge.

Exakt vilka passager är det som ska byggas och var ska nya skapas?

Svar: Brunnsgatan kommer sänkas. Den sänkta Brunnsgatan kommer att förläggas i ett tråg. Därtill ska Västra och Centrala passagen byggas. Västra passagen byggs först eftersom den kommer ersätta Brunnsgatan när den byggs om.

Hur gör man för att sänka grundvattnet och hur hanteras det vattnet?

Svar: Grundvattnet inom schaktområde kan avsänkas med dränkbar pump i pumpgrop inom schakt eller genom s.k. wellpoint-system. Det uppumpade vattnet leds, via erforderlig rening, till dagvattensystem eller Nyköpingsån.

Vem är ansvarig om något händer?

Svar: Är man orolig för att ens fastighet på något sätt kan komma att påverkas bör man kontakta Nyköpings kommun eller Trafikverket.

Sändlista samråd

<u>Myndigheter</u>	Adress			
Trafikverket	trafikverket@trafikverket.se			
SGU	sgu@sgu.se			
S G I	sgi@swedgeo.se			
Naturvårdsverket	registrator@naturvardsverket.se			
Hav	havochvatten@havochvatten.se			
RAÄ	registrator@raa.se			
SMHI	registrator@smhi.se			
<u>Kommunala nämnder</u>				
Miljökontoret	miljo@nykoping.se			
Stadsbyggnadskontoret	bygglov@nykoping.se			
<u>Organisationer</u>				
Nyköpingåarnas vattenvårdsförbund	anneli.nvuf@gmail.com	Anneli Carlén, Verksamhetsledare		
Naturskyddsföreningen i Nyköping & Oxelösund	nyox@naturskyddsforeningen.se			
Sportfiskarna Södermanland	gplundgren@bahnhof.se			
Nyköpings kanotklubb	jan.jaanpark@dil.se	Jan Jaanpark, Ordförande		
Nyköpings forspaddlare	info@forspaddlare.com			
<u>Ledningsrätter</u>				
Nyköping vatten	tekniska.divisionen@nykoping.se			
Vattenfall AB Värme Norden	Box 1045, 611 29 Nyköping			
<u>Fastighet</u>	Fastighetsägare	Adress		
Raspen 3	Förvaltnings AB Nöttnäpparen AB	Box 239	721 06	Västerås
Hyveln 4	Fredrik och Maria Dahlin	Floravägen 3	611 39	Nyköping
Hyveln 5	Cecilia Helena Olvén	Floravägen 1	611 39	Nyköping
Hyveln 7	Erik Gert Lindqvist	Norra Bangårdsgatan 3A	611 39	Nyköping
Hyveln 8	Fredrik Per Lindén	Norra Bangårdsgatan 3B	611 39	Nyköping
Filen 4	Fredrik och Katarina Lundqvist Blix	Ringvägen 84	118 60	Stockholm
Filen 5	Peter Åke och Ann-Margaret Söderström Almqvist	Norra Bangårdsgatan 11	611 39	Nyköping
Filen 6	Elisabet Mona Inga Malm	Norra Bangårdsgatan 13	611 39	Nyköping
Filen 7	Betty Isacson	Blommenhovsvägen 6	611 39	Nyköping
Filen 8	Jan Greger Larsson	Blommenhovsvägen 8	611 39	Nyköping
Filen 9	Leif Gustav och Monica Anna Bergman	Blommenhovsvägen 10	611 39	Nyköping
Filen 10	Sven Lennart och Agneta Ethel Bjöörn	Blommenhovsvägen 12	611 39	Nyköping
Filen 11	Karin Johanna och Fredrik Johan Åkerman	Lasarettsvägen 5	611 39	Nyköping
Filen 12	Nils Johan och Linda Cecilia Margareta Ekberg	Bangårdsgatan 15	611 39	Nyköping
Filen 13	Emma och Daniel Snöman	Lasarettsvägen 3	611 39	Nyköping
Filen 14	Carl Olof Mikael Telerud och Ingrid Ulrika Trehn	Lasarettsvägen 1	611 39	Nyköping

Borren 1	Per Magnus och Clara Christina Lamm	Lasarettvägen 2	611 39	Nyköping
Borren 2	Jenny och Emil Kantelius	Lasarettvägen 4	611 39	Nyköping
Borren 3	Torgny Martin Viberg	Hyttvägen 3	611 76	Nävekvärn
Borren 4	Jan Hugo Bertil Lindberg	Blommenhovsvägen 4	611 39	Nyköping
Borren 5	Claes Peter och Henrika Christina Lundberg	Blommenhovsvägen 2	611 39	Nyköping
Tången 1	Anna-Majja och Karl-Bertil Sundström	Blommenhovsvägen 1	611 39	Nyköping
Tången 2	Ken Jörgen Holmberg och Annika Charlotte Hedberg	Blommenhovsvägen 3	611 39	Nyköping
Tången 3	Gustaf Göran och Carina Pia Iris Van Geijt	Lasarettvägen 10	611 39	Nyköping
Tången 4	Gunilla Kristina Hasselblad	Lasarettvägen 12	611 39	Nyköping
Tången 4	Magnus Fredrik Hasselblad	Västra Trädgårdsgatan 65 A	611 32	Nyköping
Tången 6	Nils Arne Torbjörn Larsson	Hållstavägen 4	611 39	Nyköping
Tången 7	Karl Olof Axelhed och Linda Ingrid Fernholt	Hållstavägen 2	611 39	Nyköping
Tången 8	Margareta Anneli Ambjörn	Kaprisvägen 33	611 34	Nyköping
Samariten 1	Södermanlands läns landsting		611 88	Nyköping
Anderslund 1:28	Gullans Kiosk AB	Brunnsgatan 72	611 39	Nyköping
Väster 1:4	Nyköpings församling	Box 103	611 23	Nyköping
Väster 1:41	Jernhusen stationer AB	Box 520	101 30	Stockholm
Väster 1:42	Jernhusen stationer AB	Box 520	101 30	Stockholm
Väster 1:43	Jernhusen stationer AB	Box 520	101 30	Stockholm
Sjukvårdaren 10	HSB Sörmlandsbostäder	Box 304	611 26	Nyköping
Sjukvårdaren 12	HSB Södermanlands län Ek.för	Box 304	611 26	Nyköping
Sjukvårdaren 16	HSB Södermanlands län Ek.för	Box 304	611 26	Nyköping
Sjukvårdaren 17	HSB Södermanlands län Ek.för	Box 304	611 26	Nyköping
Sjukhemmet 5	Södermanlands läns landsting		611 88	Nyköping
Rättstjänaren 5	Tingshusplatsen 2 AB	Tingshusplatsen 2	611 32	Nyköping
Rättstjänaren 7	Korskyrkan	Brunnsgatan 51	611 32	Nyköping
Rättstjänaren 8	Brf Rättstjänaren, HSB Södermanlands län	Box 304	611 26	Nyköping
Tingshuset 1	Oskar Consulting AB	Tingshusplatsen 6	611 32	Nyköping
Konduktören 2	Göran Augustsson, Gruvvägens Förvaltnings AB	Ringvägen 25	611 35	Nyköping
Konduktören 3	Klas Erik Valdemar Karlsson	Tingshusplatsen 5	611 32	Nyköping
Konduktören 4	Nils Erik Lennart och Aina Gunvor Frischenfeldt	Tingshusplatsen 3	611 32	Nyköping
Konduktören 5	IB Nötknäpparen AB	Box 239	721 06	Västerås
Konduktören 6	HSB Brf Vinkeln i Nyköping, HSB Södermanlands län	Box 304	611 26	Nyköping
Konduktören 10	Hans-Thure Björkman	Bäcktorpsvägen 33	132 34	Saltsjö-Boo
Konduktören 10	Lars Hugo Annerfors och Ursula Birgitta N:son	Vattengränd 4A	611 31	Nyköping
Konduktören 10	Jacob Hugo Fredrik Annerfors	Östra Trädgårdsgatan 16	611 34	Nyköping
Konduktören 11	Bror Rune Ansén	Magasingatan 12	611 30	Nyköping
Konduktören 12	Ingalill Marta Mogerud	Tuna Stensborg 1	611 95	Nyköping
Konduktören 13	Britt Eleonora Elisabet Gustavsson	Södra Bangårdsgatan 22	611 30	Nyköping
Konduktören 13	Maria Josefina Eleonora Åberg	Södra Bangårdsgatan 22	611 30	Nyköping

Konduktören 14	Sten Lorentz Broman	Södra Bangårdsgatan 24B	611 30	Nyköping
Konduktören 15	Jan Holm Jakobsen	Södra Bangårdsgatan 26	611 30	Nyköping
Konduktören 16	Karla Karin Pettersson	Nikolai Skillerhult 1	611 97	Stigtomta
Konduktören 16	Claes Johan Petterson	Halla Väsby 1	611 98	Vrena
Konduktören 18	SB Brf Borgaren i Nyköping, HSB Södermanlands län	Box 304	611 26	Nyköping
Konduktören 19	Bror Rune och Laila Anita Ansén	Magasingatan 12	611 30	Nyköping
Konduktören 20	Göran Augustsson, Gruvvägens Förvaltnings AB	Ringvägen 25	611 35	Nyköping
Skrivaren 12	Bror Rune Ansén	Magasingatan 12	611 30	Nyköping
Skrivaren 14	Brf Skrivaren 14, PeterAxbp	Södra Bangårdsgatan 12	611 30	Nyköping
Skrivaren 15	Maria Ulla-Britt Johansson	Bangårdsgatan 14	611 30	Nyköping
Skrivaren 16	Christer Mikael och Cornelia Catharina Eriksson	Bränn-Ekeby Liljeborg 1	611 92	Nyköping
Skrivaren 17	Göran Augustsson, Gruvvägens Förvaltnings AB	Ringvägen 25	611 35	Nyköping
Skrivaren 18	Jan Erik Karlsson	Lundbyvägen 8	611 38	Nyköping
Skrivaren 19	Per Carsten Olrog	Bangårdsgatan 6	611 30	Nyköping
Skrivaren 20	Lars Peter Börje och Anneli Margareta Kjellberg	Magasingatan 11B	611 30	Nyköping
Häradshövdingen 11	HH Fastighetsförvaltning i Nyköping AB	Björksund	611 99	Nyköping
Filen 3	Malin och Thomas Owe Widercrantz	Floravägen 2	611 39	Nyköping
Skrivaren 13	Nils Göran Gustaf Mörner	Björksund Huvudbyggnaden 1	611 99	Nyköping
Sjukvårdaren 15	HSB Södermanlands läns ekonomiska förening HSB Södermanlands län	Box 304	611 26	Nyköping



PROTOKOLL

UPPDRAG Tillstånd vatten (NYO RC)	UPPDRAGSLEDARE Per Berglund	DATUM 2017-09-11
UPPDRAGSNUMMER UPPDRAGSNUMMER 3314731000	UPPRÄTTAD AV Per Berglund	
PLATS Länsstyrelsen Nyköping	DATUM 2017-09-11	TID 10-12
NÄRVARANDE		
Anneli Fiskesjö	Länsstyrelsen	AF
Rune van den Brink	Länsstyrelsen	RvdB
Johanna Bergman	Länsstyrelsen	JB
Jenni Johansson	Länsstyrelsen	JH
Irene Karlsson-Elfgren	Länsstyrelsen	IK
Johan Dahlrot	Nyköpings kommun	JD
Sara Rangensjö	Nyköpings kommun	SR
Johan Palmqvist	Nyköpings kommun	JP
Tomas Wieslander	Nyköpings kommun/	TW
Jonas Nimfeldt	Trafikverket	JN
Anna Roxell	Trafikverket	AR
Johanna Larsson	COWI	JL
Elin Nannstedt	Sweco Environment	EN
Marco Regazzoni	Sweco Environment	MR
Per Berglund	Sweco Environment	PB
KOPIA TILL	Mathias Ahlgren	Sweco Architects
		MA

Samråd enligt 6 kap. 4 § miljöbalken för tillfällig grundvattenbortledning i samband med anläggandet av Brunnsgatan, Västra och Mittersta passagen i anslutning till nya Nyköping resecentrum

1. Presentation av deltagarna

2. Introduktion av projektet

Genomgång av samrådsunderlag

1 (6)

Sweco
Gjörwellsgatan 22
Box 340 44
SE-100 26 Stockholm, Sverige
Telefon +46 (0)8 695 60 00
Fax +46086956010
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Per Berglund

Telefon direkt +46 (0)8 695 13 94
Mobil +46 (0)725 38 21 06
per.berglund@sweco.se

Nyköpings kommun och Trafikverket ger en introduktion till projektet och syftet med grundvattenbortledningen för Brunnsgatan, centrala passagen och västra passagen.

Detta är ett samverkansprojekt mellan kommunen och TrV där kommunen tar fram detaljplan och TrV tar fram järnvägsplan. Kommunen söker tillstånd för vattenverksamheten för grundvattenbortledningen. TrV bidrar med underlag till ansökan.

Angående tidplan är målsättningen att arbetena kan påbörjas 2020. Men tillåtligheten för Ostlänken måste vara klar innan bygget kan påbörjas. Kommunens tidplan är synkroniserad med TrV:s tidplan.

Sweco redovisar lokalisering och fastighetsförhållandena

Sweco redovisar behovet av tillfällig grundvattenavsänkning och bedömd varaktighet av grundvattenavsänkningen.

- Brunnsgatan
 - Tillfällig grundvattenbortledning i byggskedet
 - Produktionsplanering av genomförande pågår, arbeten kommer dock förläggas så parallellt som möjligt.
 - Pumpstation tar hand om dagvatten i byggskedet
 - Tråget kommer i driften att vara tätt.

Länsstyrelsen saknar en karta på placeringen av pumpstationen som ska placeras vid Brunnsgatan.

- Ledingskulverten
 - Placeringen av ledningskulverten innebär viss grundvattenbortledning som kräver länshållning för att kunna arbeta i torrhet.
- Västra passagen
 - Frihöjd som tillfällig blåljuspassage är 3,3 meter (grundläggningsnivå +8,7 meter) När Brunnsgatan är färdigbyggd fylls denna passage upp och erhåller en frihöjd på 3,0 meter.
- Centrala passagen (JL)
 - Frihöjd 3 meter. Grundläggningsnivå +9 m.

Sweco redovisar riksintressen, hydrogeologiska förutsättningar och övriga förutsättningar kring platsen.

Sweco förtydligar att det sker samverkan ske mellan kommunen och TrV kring mätningar och tester kring hydrogeologin

Jordartskartan visar fel. Det är inget berg i dagen men däremot blir berget något ytligare.

Generellt låg hydraulisk konduktivitet. Mindre influensområde men marken kan vara sättningskänslig. Grundvattenmätningar fortsätter.

- Redovisning av byggnader inom influensområdet och samt riskobjekt
 - Vissa byggnader bedöms vara riskobjekt
 - Folkungavallen och tingshuset (byggnadsminne)
 - Järnvägsspåret som ska vara i drift under byggskedet bedöms som riskobjekt
 - Vissa ledningar bedöms vara riskobjekt (VA-ledning, fjärrvärmekulvert)
- Markföroreningar
 - Föroreningar i norra depån. Det är sannolikt att det finns vissa föroreningar i grundvattnet
 - Södra depån viss förorening i jord.
 - Sanering av marken kommer att ske innan bygget påbörjas.
- Vattenförekomster
 - Nyköpingsån (recipient för renat länshållningsvatten)
 - Larslundmalmen (grundvattenförekomst)
 - Bedöms ej påverkas under byggtiden eller drifttiden
- Kontroll och åtgärder
 - Skyddsinfiltration
 - Rening av länshållningsvatten
 - Framtagande av kontrollprogram

3. Länsstyrelsens synpunkter på samrådsunderlaget

Länsstyrelsen efterfrågar en mer övergripande tidplan över alla delar i projektet, en så kallad masterplan. Det är enligt Länsstyrelsens erfarenhet vanligt att saneringsprojekt blir försenade vilket i detta fall kan påverka projektets tidplan.

Länsstyrelsen vill samråda kring kontrollprogrammet när det ska tas fram. Vid samrådet ska ett förslag till kontrollprogram med föreslagna åtgärder finnas framtaget.

Länsstyrelsen undrar om det kommer utredas närmare något kring risken för att föroreningar från kyrkogården läcker ut med anledning av att grundvattenbortledningen sker nära Nyköpingsån.

Länsstyrelsen uppger om att det ska läggas en ny fjärrvärmeledning i området. Hur ser tidplanen kopplat till detta ut? Det behöver hänga ihop med resecentrum.

TrV och Sweco förtydligar vad en ridåinjektering är. Man sätter en spont och tätar spontens underkant mot berget med cement.

Länsstyrelsen undrar om det finns framtaget hur mycket grundvatten som behöver ledas bort under byggtiden.

Sweco redovisar sin bedömning kring påverkan av grundvattenbortledningen. Mängden grundvatten som behöver ledas bort är inte beräknat ännu men kommer att tas fram. Det är täta jordar och det innebär att det sannolikt inte kommer bli så mycket. För byggskedet kommer länshållningsvattnet att renas. Regnar det mycket kan man låta schakten fyllas upp och inte bedriva något arbete just då.

Länsstyrelsen påpekar att om det finns kvar föroreningar kvar i backen efter slutförd sanering behöver det finnas en planering för hur det ska hanteras. Vissa föroreningar kommer sannolikt att bli kvar i backen. Länshållningsvattnet behöver tas omhand. Länsstyrelsen har i plansamrådet lyft frågan om samordning med ledningsomläggningar. Detta behöver även beaktas i detta projekt. Vidare anser Länsstyrelsen att det saknas uppgifter om föroreningar i grundvattnet.

Länsstyrelsen bedömer att det kan behövas kompletterande provtagningar i de områden som utgörs av utfyllnadsmassor.

Kommunen konstaterar att sanering på södra sidan snart kommer påbörjas. Finansiering och ansvarsfrågan är utredd och klar.

Länsstyrelsen frågar vart utsläppspunkten i Nyköpingsån är belägen och undrar hur dagvatten ska hanteras. Det är viktigt att ta höjd för skyfallssituationen. Det behöver utredas om dagvatten i drift är tillräckligt rent för att släppa till Nyköpingsån. Vidare behöver vattenflöden från anslutande vägar beaktas i dagvattenutredningen.

Kommunen arbetar med en dagvattenutredning för spåranläggning. Där kommer dagvattenhanteringen för driften att hanteras.

Länsstyrelsen efterfrågar en samlad bild av allt som ska göras vid resecentret. Det är mycket som ska göras i området.

Kommunen förtydligar att frågan om vattenverksamheten är en del av det som ska hanteras bland mycket annat.

Länsstyrelsen menar att det är bra om Länsstyrelsen kan få en samlad bild av hela projektet så att myndigheten inte ställer orimliga krav på kommunen. Vad gäller kulturmiljö hänvisar Länsstyrelsen till det yttrande som lämnades i plansamrådet.

Länsstyrelsen kan konstatera att det finns risk för sättningar och undrar hur detta kommer att mätas? Finns det någon kartläggning från början. Ansvarsfrågan för uppkomna skador kan annars bli komplicerad att hantera.

Trafikverket instämmer att det är viktigt att det finns bra mätserier som speglar sättningsfråga både före, under och en bit efter genomfört arbete.

Sweco De byggnader som ligger inom influensområdet kommer att utredas närmare. Åtgärder kommer att föreslås i ett kontrollprogram. Vad gäller föroreningar i grundvatten är bedömningen i detta skede att dessa kommer att följa med grundvattnet och samlas upp i länshållningssystemet och renas där innan det släpps ut i recipienten.

Länsstyrelsen. Det är viktigt att det redan i ansökan redovisas vilka parametrar i kontrollprogrammet som är viktiga att mäta.

4. Förslag till samrådsrets

Sweco redovisar förslaget till samrådsrets.

5. Länsstyrelsens synpunkter på samrådsrets

Länsstyrelsen föreslår att Sportfiskarna, Naturskyddsföreningen och kanotföreningen läggs till samrådsretsen.

6. Fortsatt process

Sweco redovisar den fortsatta processen. Allmänt samråd pågår i fyra veckor med start vecka 39. Annonsering sker i lokaltidningen.

7. Övriga frågor

Länsstyrelsen efterfrågar en beskrivning av hur detaljplanprocessen och tillståndsprocessen hänger ihop.

Det beslutas att Länsstyrelsen får ett reviderat samrådsunderlag i samband med samrådsredogörelsen.

Sekreterare

Per Berglund

Sweco Environment

6 (6)

PROTOKOLL
2017-09-11

Från: naturvardsverket@naturvardsverket.se
Skickat: den 19 oktober 2017 14:11
Till: Nannstedt Elin
Ämne: NV-00156-17: Samråd inför tillståndsansökan för vattenverksamhet, Nyköpings resecentrum

Naturvårdsverket avstår samrådsyttrande rörande tillståndsansökan för vattenverksamhet, Nyköpings resecentrum

Detta e-postmeddelande är skickat via Naturvårdsverkets dokument- och ärendehanteringssystem.
Om du svarar på meddelandet bör du inte ändra avsändaradress eller ämne.

ÅSA WISÉN

NATURVÅRDSVERKET

BESÖK: Valhallavägen 195, Stockholm

POST: 106 48 Stockholm

TELEFON: 010-698 10 00

INTERNET: www.naturvardsverket.se

Tänk på miljön innan du skriver ut det här mejlet

Från: Karina Johansson <karina.johansson@havochvatten.se>
Skickat: den 19 oktober 2017 13:36
Till: Nannstedt Elin
Kopia: Havs- och vattenmyndigheten
Ämne: HaV dnr 2861-2017, Samrå enl. MB om sänkn. av del av proj. Ostlänken, Nyköpings k:n, Södermanlands län

På uppdrag av avdelningschefen Björn Sjöberg meddelas att Havs- och vattenmyndigheten avstår från att yttra sig i rubricerat ärende

/Med vänlig hälsning

Karina Johansson

Avdelningsassistent
Havs- och vattenförvaltningsavdelningen
010-698 61 57
Gullbergs Strandgata 15, 411 04 Göteborg
Postadress: Box 11 930, 404 39 Göteborg
karina.johansson@havochvatten.se
www.havochvatten.se

**Havs
och Vatten
myndigheten**

*Levande hav, sjöar och vattendrag
till glädje och nytta för alla.*

Sweco Environment AB
Box 340 44
100 26 STOCKHOLM

Datum: 2017-10-10
Vår referens: 2017/1861/10.1
Er referens: Nyköpings resecentrum/Ostlänken

**Yttrande över Samråd om sänkning av grundvattnet
inför byggnation av Nyköpings resecentrum och
passager under järnvägen - en del av projekt Ostlänken**

SMHI har tagit del av rubricerade handlingar och har inga synpunkter i ärendet.

Vad gäller synpunkter gällande grundvatten hänvisas till SGU, som är expertmyndighet för grundvatten.

Avdelningschef Bodil Aarhus Andrae har beslutat i detta ärende som beretts av Anna Eklund.

För SMHI



Bodil Aarhus Andrae
Chef Avdelning Samhälle och säkerhet

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut 601 76 Norrköping
Besöksadress Folkborgsvägen 17, Tel 011-495 80 00 Fax 011-495 80 01

SMHI
Anton Tamms väg 1 4 tr
194 34 Upplands Väsby

SMHI
Sven Källfelts Gata 15
426 71 Västra Frölunda

SMHI
Hans Michelsensgatan 9
211 20 Malmö

SMHI
Universitetsallén 32
851 71 Sundsvall



Datum
2017-10-20

Beteckning
5.3.2-1709-0606

Ert datum
2017-09-25

Er beteckning

Vår referens
Christoffer With

Sweco
Elin.nannstedt@sweco.se

Kopia:
Nyköping kommun
kommun@nykoping.se
Trafikverket
trafikverket@trafikverket.se

Nyköping kommun

Samråd för Nyköpings resecentrum i Nyköpings kommun, Södermanlands län.

Bakgrund och underlag

Nyköping kommun har via Sweco gett möjlighet för Statens geotekniska institut, SGI, att lämna synpunkter i rubricerat ärende. Trafikverket har tidigare get SGI motsvarande möjlighet [2].

Underlag

1. Tillstånd vattenverksamhet, Nyköpings resecentrum (NYO RC), samrådshandling daterad 2017-09-22, Sweco.
2. Yttrande 2017-02-10 över Trafikverkets samrådsunderlag daterad 2016-04-19, SGI diarienummer 5.3.2-1701-0014.

Trafikverket och Nyköpings kommun arbetade fram till hösten 2014 med framtagande av järnvägsplan respektive detaljplan för Nyköpings resecentrum. Ett samrådsunderlag för järnvägsplan Nyköpings resecentrum togs fram våren 2014. Efterföljande arbete med framtagande av förslag till spårlinje har medfört att utredningsområdet behöver utökas och ett nytt område behöver beskrivas och analyseras. Den kompletterande handlingen behandlar det utökade området. SGI har studerat underlaget avseende miljögeotekniska frågor och geoteknisk omgivningspåverkan.

SGIs synpunkter

Konsulten lyfter i [1] fram att de långsiktiga konsekvenserna av påverkan på människors hälsa och miljö beaktas i detaljplanen. SGI har inte givits möjlighet att avge yttrande i detaljplaneprocessen men förutsätter att de geotekniska säkerhetsfrågorna där beaktats på adekvat sätt.

Av samrådsunderlaget framgår att grundvattenavsänkning kan komma att ske under byggtiden i upp till 2 år, eventuellt också ner i berggrunden vid västra passagen, för att efter byggtiden återgå till normal nivå.

SGI har inte beretts möjlighet att granska underlaget PM Hydrogeologi, som hänvisas till i samrådsunderlaget, varför grunderna för de bedömningar som konsulten (Sweco) gjort avseende

grundvatten i området (akvifärer, grundvattenbildning, vattendelare, grundvattenströmning, bergtopografi mm.), samt omfattning av utrednings- och påverkansområde är okända. Mot denna bakgrund vill SGI enbart ge några allmänna synpunkter som bör att beaktas.

Då länshållning av schakter riskerar att sänka grundvattennivåer till skadliga nivåer behöver projektet säkerställa att det finns kontroll- och åtgärdsprogram som upprätthåller acceptabla nivåer utanför schakterna. För vattenförande strukturer i berg, i gränsskikt mellan berg och jord, samt för grundvattenbildning i berg är det också viktigt att ha i åtanke att avsänkning utanför schakt inte alltid sker där man förväntat sig i närområdet. Vattenförande strukturer i berg (i huvudsak sprickor och sprickzoner) kan transportera vatten i det närmaste horisontellt in mot en avsänkingspunkt om det finns tätare delar av berget eller strukturen ovanför, alternativt i ovanliggande jordlager, vilket gör att man vid höga inflöden kan få påverkan längre bort än förväntat från schakten och inflödet är orsakat av enskilda strukturer. Ett förberett injekteringsprogram, med förinjektering kan vara att rekommendera vid planerad bergschakt.

Vi emotser PM Hydrogeologi i nästa skede tillsammans med dokumentationen från de planerade geotekniska undersökningarna.

Vid vibrationsalstrande arbete sås som sprängning, spontning och pålning rekommenderar vi att en riskanalys upprättas.

I samrådsunderlaget anges att området är förorenat och att det därmed förväntas föroreningar i grundvatten och fyllnadsmassor. SGI förutsätter därför att ytterligare miljötekniska markundersökningar utförs för att avgränsa och karakterisera föroreningarna samt att en masshanteringsplan upprättas. SGI rekommenderar särskilt att miljötekniska markundersökningar utförs i de tidigare ledningsgravarna samt vid de nedgrävda cisternererna. I samrådshandlingen anges att trikloreten och tetrakloreten har uppmätts i grundvattnet. Dessa är vanliga föroreningar från bl.a. kemtvättar. Klorerade lösningsmedel är tyngre än vatten och sjunker därmed ner genom marklager och grundvattenmagasin. På grund av ämnenas egenskaper kan föroreningssituationen och spridningsbilden vara mycket komplexa och kräva särskild uppmärksamhet både när det gäller utförande av undersökningar och arbeten i området. Både undersökningar och eventuella åtgärder kräver ett annat angreppssätt och kan ta längre tid för klorerade lösningsmedel, jämfört med andra vanliga föroreningar såsom metaller. SGI förutsätter att föroreningssituationen avseende klorerade lösningsmedel utreds vidare.

SGI vill uppmärksamma att förändrade grundvattennivåer kan ändra grundvattnets naturliga flödesriktning och ändrade flödesriktningar kan påverka föroreningsspridningen. Förändrade grundvattennivåer och därmed förändrade redoxförhållanden kan också ändra föroreningars speciering. SGI rekommenderar därför att kontroller av grundvattnets föroreningsgrad kommer att göras i samband med markarbeten och förutsätter vidare att löpande kontroller av föroreningar i grundvattnet, även utanför schaktområdena, utförs under hela arbetets gång. Vi förutsätter att omhändertagande av eventuellt förorenat grundvatten sker i samråd med tillsynsmyndigheten.

Förorening i mark och/eller vatten kan uppkomma i samband med vägbyggnationen exempelvis genom drivmedelsläckage och vi rekommenderar därför att en strategi tas fram för hanteringen av eventuella uppkomna föroreningar.



Datum
2017-10-20

Beteckning
5.3.2-1709-0606

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har tagits av enhetschef Maria Kristensson. Ärendet har handlagts av geotekniker Christoffer With och bergrundsgeolog Johan Berglund tillsammans med miljöingenjör Jenny Vestin.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT
Planenheten,
Infrastruktur


Maria Kristensson


Christoffer With

2017-10-19

Beslutsnr
DB 1897Dnr
2017-002338

Sweco Environment
via e-post
elin.nannstedt@sweco.se

Yttrande över samrådsunderlag om sänkning av grundvattnet inför byggnation resecentrum och passager under järnvägen

Bakgrund

Nyköpings kommun och Trafikverket avser att inför ombyggnad av järnvägsviadukten på Brunnsgatan samt anläggande av nya passager under järnvägen ansöka om tillstånd enligt 11 kap. 9 § miljöbalken för att sänka grundvattennivån. Ett samrådsunderlag, i enlighet med 6 kap. 4 § miljöbalken, har tillställts miljöenheten av Sweco Environment som genomför samrådet.

Yttrande

De väsentliga miljöskyddsaspekterna som följer av den planerade åtgärden är enligt miljöenheten risken för spridning av eventuella föroreningar i samband med hantering av schaktmassor och länshållningsvatten. Vad gäller hanteringen av länshållningsvatten framgår det inte klart ur samrådsunderlaget om kommunen avser att få även denna fråga prövad och avgjord inom ramen för prövning av vattenverksamheten.

Miljönämnden ser det dock som mycket angeläget att frågan prövas sammantaget inom vattenverksamheten. Detta då vi dels ser denna som den väsentligaste miljöaspekten till följd av åtgärden och dels då det innebär att tillsynen av grundvattensänkningen/länshållningen samt utsläppet av länshållningsvatten kan göras samlat inom en myndighet.

Inom miljökonsekvensbeskrivningen är det i detta sammanhang angeläget att förväntad föroreningsbild i länshållningsvattnet är utredd, att flöde av länsvatten och tid för länshållning är känd, att recipientens känslighet samt flöde och utspädning i denna är klargjord samt att tekniska och ekonomiska förutsättningar för att rena vattnet är undersökta.

Miljöenheten har i övrigt inga synpunkter med anledning av samrådsunderlaget.

Beslutande



Ola Sundin
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

2017-10-19

Beslutsnr
DB 1897

Dnr
2017-002338

Protokollsutdrag till:

Sweco Environment
via e-post
elin.nannstedt@sweco.se
Akten

Granskningssignatur: *Ch*

2017-10-20



Synpunkter vid "Samråd om sänkning av grundvattnet inför byggnation av Nyköpings resecentrum"

IB Nötknäpparen AB, fastighetsägare Nyköping Raspen 3, gnm Samhällsbyggnadsbolaget i Norden AB ("SBB")

Bakgrund

Samhällsbyggnadsbolaget är ägare av fastigheten Nyköping Raspen 3. Fastigheten ingår i ett större detaljplanearbete där SBB avser att utveckla området Nöthagen med varierad bebyggelse, huvudsakligen bostäder. Detaljplanen är i tidigt skede och har ännu inte ställts ut på samråd. Fastigheten Raspen 3 är idag bebyggd med industri- och kontorslokaler och lokalerna är uthyrda till verksamheter inom plåtslageri, maskinuthyrning, kontor m.m. I och med den framtida utvecklingen avses de befintliga byggnaderna inom Raspen 3 med stor sannolikhet så småningom rivas. När detta sker beror till stor del på tidplanen för resecentrum och tidplanen för när den västra passagen ska vara tillgänglig för fordonstrafik på grund av avstängningen av Brunnsgatan. De befintliga byggnaderna är för oss mycket viktiga att bevara och hyra ut under tiden vi inte kan sätta igång med byggnationen.

Synpunkter

1. I del 8.1.1 i samrådsunderlaget är det inte helt tydligt vilka byggnader som pekas ut inom utredningsområdet. Vi vill understryka att det är troligt att byggnaderna på Raspen 3 kommer under tiden som grundvattensänkningen råder att stå kvar och nyttjas på samma sätt som idag eftersom det finns risk att SBB inte kommer att kunna påbörja rivning och byggnation på fastigheten under tiden som västra passagen är öppen för fordonstrafik. Dessutom vet vi ännu inte om det kommer att ställas vissa krav på bevarande av viss del av byggnaderna på Raspen 3. Av dessa anledningar vill vi säkerställa att sättningsmätningarna som anges kommer att ske inom ramen för kontroll- och åtgärdsprogrammet (del 12.3) även omfattar byggnaderna, eller del av byggnaderna, på Raspen 3.
2. I del 11.4 i samrådsunderlaget diskuteras risk för förorenings spridning. Vi vill poängtera att inom ramen för detaljplanearbetet för Nöthagen har SBB utfört noggranna och kostsamma undersökningar av förorenings bilden, inklusive kommande plan för sanering. Grundvattensänkning kan innebära att föroreningar flyttar på sig inom Nöthagenområdet, och därmed kan förorenings bilden förändras. Detta ska finnas med i kontroll- och åtgärdsprogrammet så att det upptäcks om sådana förändringar sker på grund av grundvattensänkningen. Det bör även klargöras kring vem som står för eventuella merkostnader om grundvattensänkningen genererar förändringar i kartläggningsbehov av föroreningssituationen inom Nöthagen.

2017-10-20



Kontaktperson:

Johanna Peacock

Fastighetsutvecklare

 johanna@sbbnorden.se

 [+46 70-544 41 07](tel:+46705444107)

 Strandvägen 3, 114 51 Stockholm

 www.sbbnorden.se

DATUM
2017-10-27DIARIENR
LS-FM17-0128-1

Sweco Environment AB
Box 340 44
100 26 Stockholm

**Synpunkter på samrådsunderlag om sänkning av grundvattnet
inför byggnation av Nyköpings resecentrum och passager under
järnvägen – en del av projekt ostlänken**

I samband med att Mikaeliskolan byggdes sänktes grundvattennivån i området. Detta noterades av DLL eftersom det uppstod sättningsskador på en näraliggande byggnad som ägs av landstinget. Landstinget utredde sättningen med en geoteknisk konsult.

Byggnaden som påverkades har en pålad stomkonstruktion med bottenbjälklaget är inte förankrat i stommen vilket innebär att den påverkas av grundvattensänkning och minskat portryck i underliggande massor.

Utifrån denna faktiska risk för påverkan på landstingets byggnader motsätter sig landstinget mot grundvattensänkning i området.

Utöver ovanstående har landstinget en egen reservvattenbrunn i området. Vattentillgången till den får inte försämrats eftersom brunnen är aktiv och används som säkerhet.

Landstinget Sörmland
FM-enheten

Magnus Andersson
Verksamhetschef

Till Sweco Environment AB Box 340 44
100 26 Stockholm
kopia till Nyköpings Kommun för att diarieföras.

Nyköping 2017-10-17

Samrådsyttrande angående planerad sänkning av grundvatten

I egenskap av sakägare då vi bor i fastigheten Filen 3, motsätter vi oss härmed kommunens planer att sänka Brunnsgatan, samt den planerade sänkningen av grundvattennivån för att kunna genomföra detta.

Vi finner det mycket anmärkningsvärt att ett samråd överhuvudtaget genomföres innan en miljökonsekvensbeskrivning, MKB, är framtagen. Det strider även mot lagstiftningen då MKB krävs enligt Miljöbalkens 6 kapitel.

I Swecos samrådsunderlag framgår att grundvattensänkningen sker i mark som är sättningsbenägen. Marken belastas tungt av såväl tåg som tunga fordon vilket kan öka sättningen av marken.

Enl samrådsunderlaget kan byggnader och anläggningar vara känsliga för grundvattensänkning om underliggande jord är sättningskänslig och byggnaden/anläggningen inte är fast grundlagd. Husen i lasaretsområdet är byggda på gammal sjöbotten och är inte fast grundlagda i berg. De är heller inte pålade.

Vidare finns det ett nätverk av gamla vattenledningar i området. Det har redan förekommit att rör sprungit läck med stora läckage som följd. Om sättningar sker i marken finns stora risker för att vattenledningar går sönder.

Vår fastighet är belägen på mark som berörs av grundvattensänkningen och vi motsätter oss kraftfullt en sådan åtgärd.

Det är ansvarslost av kommunen att planera för en sänkning av Brunnsgatan under viadukten innan detaljplanen för området är klar. Det detaljplaneförslag som presenterades i våras fick massiv kritik från många håll.

Vi efterlyser en ekonomisk kalkyl för projektet och ifrågasätter om detta är ekonomiskt försvarbart.

Vi anser att alternativet att placera resecentrum längre västerut måste prövas på nytt. Detta alternativ skulle bli betydligt billigare och samtidigt skulle man slippa en riskabel grundvattensänkning, vars konsekvenser är synnerligen undermåligt utredda. Nyköpings befolkning skulle dessutom slippa en för biltrafik avstängd Brunnsgata under flera års tid. Vi hoppas att kommunen tar sitt förnuft till fånga och utreder andra alternativ där en grundvattensänkning kan undvikas.

OM kommunen ändå skulle driva igenom detta vansinnesprojekt, kräver vi, att det under hela projekttiden regelbundet görs mätningar, registreringar, uppföljning av sprickbildningar, sättningar, avlopp- och vatten-ledningsbrott i området.

Vi kräver att vi boende i området inte blir ekonomiskt drabbade av sättningar, översvämningar etc i husen.

Thomas Widercrantz
Filen 3

Malin Widercrantz
Filen 3

Sänkning av grundvattennivå – Nyköpings resecentrum

"Gör om, gör rätt!" inledde vi vårt inlägg kring senaste detaljplaneförslaget för ett nytt resecentrum i Nyköping. Kan som kommuninvånare tyvärr återigen konstatera att kommunen fortsätter lägga fram förslag som inte känns genomarbetade.

Det känns som en självklarhet att invänta beslut kring utformning av ett nytt resecentrum, då tidigare förslag möttes av stark kritik och uppvisade stora brister, innan man fastställer eventuella ingrepp i grundvattennivån för berört område.

Vi ser stora risker med de planerade ingreppet att sänka grundvattennivån såsom exempelvis:

- Marksättningar med konsekvens för hus, avlopp och ledningar
- Buller och vibrationer som ligger utanför acceptabel nivå
- Negativ inverkan på befintliga bergvärmeanläggningar
- Skadade träd och växtlighet med utebliven vattentillgång

För att genomföra ett sådant stort ingrepp som att sänka grundvattennivån i området måste det ske regelbunden uppföljning från kommun ens sida för att tidigt identifiera och åtgärda uppkomna skador. Kompensation för negativa ekonomiska konsekvenser för drabbade husägare skall garanteras av kommunen.

Vi motsätter oss planeringen att sänka Brunnsgatan där bara grundvattennivån är en av många negativa faktorer med ett sådant beslut. Avvakta slutligt utformning avseende nytt resecentrum och utred därefter alternativ för att hitta bästa lösningen för natur och miljö, husägare och kommuninvånare som ska betala för detta uppenbara överdimensionerade projekt.

Med vänliga hälsningar,

Emma & Daniel Snöman boende på Lasarettsvägen 3

Från: ulrika trehn <ika_trehn@hotmail.com>
Skickat: den 19 oktober 2017 16:12
Till: Nannstedt Elin
Ämne: Fwd: Synpunkter på sänkningen av grundvattennivån

Hej!

Jag har skickat synpunkter enligt nedan per post till angiven adress. Eftersom postnord är allt annat än pålitligt och man inte får någon kvittens på post som skickats, så skickar jag även till dig.

Med vänlig hälsning

Ulrika Trehn och Mikael Telerud

Skickat från min iPhone

Vidarebefordrat brev:

Från: ulrika trehn <ika_trehn@hotmail.com>
Datum: 18 oktober 2017 21:29:22 CEST
Till: ulrika trehn <ika_trehn@hotmail.com>, "mikael.telerud@hotmail.se" <mikael.telerud@hotmail.se>
Ämne: Synpunkter på sänkningen av grundvattennivån

Synpunkter på sänkningen av grundvattennivån

Vi äger fastigheten Filen 14, som är en av de fastigheter som ligger närmast de områden där grundvattnet planeras sänkas.

Huset har stora sättningar, drygt 10 cm nivåskillnad. Sedan vi köpte fastigheten har det inte blivit ytterligare sättningar. Vi är givetvis oroliga för nya sättningar. Hur görs bedömningar om mätpunkter? Får man lämna in önskemål om sådana? Under hur lång tid kommer området monitoreras? Vad händer om det blir ytterligare sättningar? Görs pålning av huset i preventivt syfte om det bedöms finnas risk för sättningar?

Vi har ett mycket stort körsbärsträd, cirka 100 år gammalt, i trädgården ut mot Brunnsgatan. Hur kan man säkerställa att det inte påverkas av grundvattensänkningen? Hur kommer träden monitoreras?

Vi har vårt bergvärmehål i trädgården mot Brunnsgatan. För ett par år sedan imploderade borrhålet och vi fick borra ett nytt hål. Vi har även haft ett "slukhål" i trädgården på den gaveln. Vi är därför bekymrade att grundvattensänkningen kommer att medföra ytterligare skador på bergvärmehål, trädgården och annat. Vi skulle därför gärna ha ytterligare besked om hur bedömningar av eventuella framtida skador kommer att bedömas, åtgärdas och ersättas.

Om skador skulle uppstå under eller inom en rimlig tid efter insatserna, vem har bevisbördan för vad som orsakat skadan?

Ser fram emot besked!

Med vänlig hälsning

Ulrika Trehn, ika_trehn@hotmail.com
Mikael Telerud, mikael.telerud@hotmail.se

Skickat från min iPhone

Samrådsyttrande

till: Sweco Environment AB
Box 340 44
100 26 Stockholm

Nyköpings kommun
Samhällsbyggnad
Johan Palmqvist och Sara Rangensjö

Synpunkter på förslag om sänkning av grundvatten inför byggnation av Nyköpings resecentrum

I egenskap av sakägare, fastighet Borren 1, Lasarettsvägen 2, 611 39 Nyköping, motsätter vi oss härmed en sänkning av grundvattnet för att kunna sänka Brunnsgatan. Nedan redogör vi för våra synpunkter.

Sättningar på fastighet och skador på ledningar

Vem har ansvar om det sker sättningsskador på våran fastighet Borren 1, eller vårt avloppssystem, våra elledningar och vattenledningar eller vår bergvärme (borrad till 180m djup genom ca 30 meter lera). Vi är mycket oroliga att den föreslagna grundvattensänkningen kommer att medföra skador på vår fastighet och diverse ledningar då allt står på lera och även silt. Det kommer att röra på sig i marken om man sänker fuktigheten där under en tvåårsperiod. Vad görs om detta händer? Vem ska betala för reparationer/återställande eller köpa ut oss om det inte går att bo kvar i vårt hus längre och vem avgör om det anses som beboligt eller inte? Vi vill veta er plan för hur ni tänker följa upp före, under och efter byggnationen vilka eventuella skador som har tillkommit, och mätning av buller under byggtiden.

Kastanjerna längs Brunnsgatan och övriga stora träd i påverkansområdet

De stora kastanjerna och bokarna, längsmed Brunnsgatan och vid viadukten, har troligtvis både stora och djupa rotsystem vilka når grundvattnet idag. Hur kommer de att påverkas då ni sänker grundvattennivån? Det duger inte att man antar att deras rötter inte når grundvattnet. Om de gör det kommer de förmodligen att dö av en grundvattensänkning och

dess grönskande träd är ett oersättligt bullerskydd för oss under sommarhalvåret. Träden ger även en välbehövlig grönska och en vacker inramning av Brunnsgatan.

Boendemiljön

Under de två år som grundvattensänkningen kommer att vara så blir vår boendemiljö en byggarbetsplats. Vår fastighet ligger närmast viadukten och vi undrar hur säkert det kommer att bli att bo här. Vi har tre barn och det finns många barn i bostadsområdet. Det kommer att vibrera ännu mer i marken än vad det gör idag av alla tunga arbetsmaskiner och bullernivån kommer att öka.

Varför sänka Brunnsgatan

Om man sänker Brunnsgatan kommer den tunga trafiken med större bussar och lastbilar mm öka på Brunnsgatan vilket kommer att öka bullret och framförallt vibrationerna i marken och därmed i våra hus ännu mer. Grundvattensänkningen är tänkt för att kunna öka genomfarten på Brunnsgatan. Varför avvaktar man inte svar till alla de synpunkter som kom till samrådet om resecentrum där förhoppningsvis ändringar kommer att finnas, vilket medför att Brunnsgatan inte kommer att sänkas. Varför tänker man inte på att istället avlasta det idag redan höga trycket på Brunnsgatan (idag är det långa köer på Brunnsgatan, och Repslagaregatan vilken också bör avlastas). Dra tyngre och större/högre fordon via andra vägar och tänk istället som man gör i många andra städer som växer att man inte ska öka trafiken in till stan utan snarare minska och förhindra den.

Nyköping den 18 oktober 2017

Christina Lamm & Magnus Karlsson Lamm
Lasarettsvägen 2 (fastighet Borren 1)
611 39 Nyköping

christina@nykopingsenskilda.se
magnus@fremantlemedia.se

0709-667848
0733-586651

Samrådsyttrande sänkning grundvatten 2017-10-19

Formalia Brister myndighetsutövning vid samråd Synpunkter på samrådshandlingar ska registreras/ diarieföras i kommunens diarieföringssystem. Offentlighetsprincipen råder för handlingar som skickas till myndighet i Sverige. Inget av det kan med säkerhet garanteras när Sweco står som mottagare för synpunkter vid samråd. Det brister i myndighetsutövning när kommunen köper upp Sweco som konsult även för handläggning/ myndighetsutövning. Vi lämnar synpunkter skriftligt till kommunen för att säkerställa att handlingar diarieförs korrekt och förutsätter att alla samrådsyttranden samt övriga handlingar handläggs på ett korrekt och rättssäkert sätt.

Brister samråd utan MKB Samrådet genomförs innan en miljökonsekvensbeskrivning, MKB, har tagits fram trots att det av samrådshandlingarna tydligt framgår att åtgärden medför betydande miljöpåverkan och kräver MKB enligt Miljöbalken, MB 6 kap. Då sänkning av grundvatten enligt Miljöbalken, MB 11 kap. för vattenverksamhet är tillståndspliktig framgår även av MKB 11:6 : ”En vattenverksamhet får bedrivas endast om dess fördelar för allmän och enskild synpunkt överväger kostnaderna för skadorna och olägenheterna av den.” och vidare i MB 11:7 : ”En vattenverksamhet skall utföras så att den inte försvårar annan verksamhet som i framtiden kan antas beröra samma vattentillgång och som främjar allmänna eller enskilda ändamål av vikt.” Utskickade handlingar Grundvattensänkning planeras på sättningsbenägen mark I samrådsunderlag som Sweco har sammanställt 2017-09-22 framgår på sid 22: ”Kring Brunngatan finns relativt djupa finsediment i form av silt och lera, i områden med sådana jordar kan marken vara sättningsbenägen. Storleken av eventuella sättningar beror av storleken på avsänkningen, viktmässig belastning på markytan samt sedimentens mäktighet och konsolideringsgrad.” ”Utförd byggnadsinventering visar att det i detta område finns byggnader, inte minst kring idrottsplatsen, som har en potentiellt grundvattenberoende grundläggning. Järnvägen ska vara i bruk under ombyggnationen av Brunngatan, ett spår i taget, och det är id etta skede inte klarlagt huruvida spåranläggningen har en grundvattenberoende grundläggning. Det kan också finnas andra sättningskänsliga fundament och objekt i området som skulle kunna påverkas av en grundvattensänkning.”

Vi finner det anmärkningsvärt att otillräckliga handlingar skickas ut för samråd. Hur ska vi kunna ta ställning till ett bristfälligt material? Av materialet framgår att risker för t.ex. sättningar i marken finns. Som markägare och boende i området måste vi därför motsätta oss förslaget i dess nuvarande utförande och istället önskar vi att fler utredningar görs, inklusive en MKB som även ska behandla andra alternativ än en grundvattensänkning. Osäkra konsekvenser grundvattensänkning och undermåligt material leder till osäkra slutsatser och allmänt vaga standardfraser i samrådsmaterialet.

MKB behöver visa hur just vår aktuella natur och miljö kan komma att påverkas. Vilka andra alternativ finns? Kan spåren höjas istället för att t.ex. Brunngatan sänks? Utred olika alternativ. Skydda värdefull natur som t.ex. värdefulla träd. Utred kostnader för olika alternativ. Vilka miljövinster skulle de ge? Hur påverkas t.ex. bokträden och kastanjerna närmast järnvägsbron? (Deras rötter är troligen lika djupa under jord som träden är stora ovan jord.) Vem åtgärdar

eventuella skador/ träd som dör? Vad gör kommunen? Kommer t.ex. kommunen att rycka ut med vattentankar dagligen under två års tid om det behövs? Vad händer om det blir sättningar i marken? Vad händer om ett hus sätter sig på en tomt? Vem betalar, vem åtgärdar och vem är ansvarig? Nödtelefonnummer? Hur snabbt kan hjälp erbjudas? Sammanfattning Utredningar som saknas - Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt MB 6 kap. Hur området kommer att påverkas och vilka olika alternativ som finns till att sänka grundvattennivån är inte beskrivet. - Värdefull natur och miljö behöver skyddas. Var är kommunens ekologiska medvetenhet? - Utred andra alternativ som är bättre ur miljösynpunkt (görs vanligen i en MKB).

Våra slutsatser - Avvakta ny detaljplan resecentrum. Det detaljplaneförslag som var ute på samråd fick kraftig kritik och väldigt många synpunkter och behöver bearbetas kraftigt. Bearbetat förslag kan innebära att grundvattensänkningen påverkas. - Gör en ny utredning om grundvattensänkning därefter om det fortfarande bedöms aktuellt med bättre handlingar som t.ex. en utförlig MKB, hur värdefull natur och byggnader skyddas etc. Utred olika alternativ. - Välj det alternativ som sammantaget påverkar natur, miljö och människor minst. Vi kräver att det under hela projektiden regelbundet görs mätningar, registreringar, uppföljning av sprickbildningar, sättningar, avlopp- och vatten-ledningsbrott i området. Vi kräver att vi boende inte blir ekonomiskt drabbade av sättningar, översvämningar etc i husen.

Av ovanstående skäl motsätter vi oss en sänkning av grundvattnet i dess föreslagna form.

Carolina Viberg

Torgny Viberg

Armand Moulis

Lasarettsvägen 6 611 39 Nyköping

Från: Tore Jansson <tore.jansson@brevet.nu>
Skickat: den 25 september 2017 17:00
Till: Nannstedt Elin
Ämne: Brunnsgatan

Hej!

Varför inte söka tillstånd till avledning av dagvatten från "tråget" med omgivningar.

Kraftiga pumpar för 100 års regn? Förorenat dagvatten från saltade vägbanor p.g.a. branta backar och signalregl. korsningar! "Start i backe". Var ligger pumpstationen?

mvh

Tore Jansson



Virusfritt. www.avast.com

Samrådsyttrande sänkning grundvatten

Nyköping, 2017-10-16

Formalia

Brister myndighetsutövning vid samråd

Synpunkter på samrådshandlingar ska registreras/ diarieföras i kommunens diarieföringssystem. Offentlighetsprincipen råder för handlingar som skickas till myndighet i Sverige. Inget av det kan med säkerhet garanteras när Sweco står som mottagare för synpunkter vid samråd.

Det brister i myndighetsutövning när kommunen köper upp Sweco som konsult även för handläggning/ myndighetsutövning. Vi lämnar synpunkter skriftligt till kommunen för att säkerställa att handlingar diarieförs korrekt och förutsätter att alla samrådsyttranden samt övriga handlingar handläggs på ett korrekt och rättssäkert sätt.

Brister samråd utan MKB

Samrådet genomförs innan en miljökonsekvensbeskrivning, MKB, har tagits fram som avser grundvattensänkning trots att det av samrådshandlingarna tydligt framgår att åtgärden medför betydande miljöpåverkan och kräver MKB enligt Miljöbalken, MB 6 kap.

Då sänkning av grundvatten enligt Miljöbalken, MB 11 kap. för vattenverksamhet är tillståndspliktig framgår även av MB 11:6 :

”En vattenverksamhet får bedrivas endast om dess fördelar för allmän och enskild synpunkt överväger kostnaderna för skadorna och olägenheterna av den.”

och vidare i MB 11:7 :

”En vattenverksamhet skall utföras så att den inte försvårar annan verksamhet som i framtiden kan antas beröra samma vattentillgång och som främjar allmänna eller enskilda ändamål av vikt.”

I aktuellt samrådsunderlag kan vi tyvärr inte se att ovanstående lagrum efterlevs.

Utskickade handlingar

Grundvattensänkning planeras på sättningsbenägen mark

I samrådsunderlag som Sweco har sammanställt 2017-09-22 framgår på sid 22:

”Kring Brunngatan finns relativt djupa fínsediment i form av silt och lera, i områden med sådana jordar kan marken vara sättningsbenägen.

Storleken av eventuella sättningar beror av storleken på avsänkningen, viktmässig belastning på markytan samt sedimentens mäktighet och konsolideringsgrad.”

”Utförd byggnadsinventering visar att det i detta område finns byggnader, inte minst kring idrottsplatsen, som har en potentiellt grundvattenberoende grundläggning. Järnvägen ska vara i bruk under ombyggnationen av Brunngatan, ett spår i taget, och det är id etta skede inte klarlagt huruvida spåranläggningen har en grundvattenberoende grundläggning. Det kan också finnas andra sättningskänsliga fundament och objekt i området som skulle kunna påverkas av en grundvattensänkning.”

Vi finner det anmärkningsvärt att otillräckliga handlingar skickas ut för samråd.

Hur ska vi kunna ta ställning till ett bristfälligt material? Av materialet framgår att risker för t.ex. sättningar i marken finns. Kommunen förespråkar en lösning som kan medföra direkta och indirekta skador på byggnader, natur och miljö. Som markägare och boende i området måste vi därför motsätta oss förslaget i dess nuvarande utförande och istället önskar vi att fler

utredningar görs, inklusive en MKB avseende grundvattensänkning som även ska behandla andra alternativ än en grundvattensänkning.

Osäkra konsekvenser grundvattensänkning

Undermåligt material leder till osäkra slutsatser och allmänt vaga standardfraser i samrådsmaterialet. MKB behöver visa hur just vår aktuella natur och miljö kan komma att påverkas. Vilka andra alternativ finns? Kan spåren höjas istället för att t.ex. Brunnsgatan sänks? Utred olika alternativ. Skydda värdefull natur som t.ex. värdefulla träd. Utred kostnader för olika alternativ. Vilka miljövinster skulle de ge?

Hur påverkas t.ex. bokträden och kastanjerna närmast järnvägsbron? (Deras rötter är troligen lika djupa under jord som träden är stora ovan jord.)

Vem åtgärdar eventuella skador/ träd som dör? Vad gör kommunen? Kommer t.ex. kommunen att rycka ut med vattentankar dagligen under två års tid om det behövs?

Vad händer om det blir sättningar i marken?

Vad händer om ett hus sätter sig på en tomt? Vem betalar, vem åtgärdar och vem är ansvarig? Nödtelefonnummer? Hur snabbt kan hjälp erbjudas?

Sammanfattning

Utredningar som saknas

- Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt MB 6 kap. Hur området kommer att påverkas och vilka olika alternativ som finns till att sänka grundvattennivån är inte beskrivet.
- Värdefull natur och miljö behöver skyddas. Var är kommunens ekologiska medvetenhet?
- Utred andra alternativ som är bättre ur miljösynpunkt (görs vanligen i en MKB).

Våra slutsatser

- Avvakta ny detaljplan resecentrum. Det detaljplaneförslag som var ute på samråd fick kraftig kritik och väldigt många synpunkter och behöver bearbetas kraftigt. Bearbetat förslag kan innebära att grundvattensänkningen påverkas.
- Gör en ny utredning om grundvattensänkning därefter om det fortfarande bedöms aktuellt med bättre handlingar som t.ex. en utförlig MKB, hur värdefull natur och byggnader skyddas etc. Utred olika alternativ.
- Välj det alternativ som sammantaget påverkar natur, miljö och människor minst.

Av ovanstående skäl motsätter vi oss en sänkning av grundvattnet i dess föreslagna form.

Maria Dahlin
Fastighetsägare Hyveln 4

Fredrik Dahlin
Fastighetsägare Hyveln 4

2017 -10- 19

Till: Sweco Environment AB, Box 340, 100 26 Stockholm

Kopia: Nyköpings Kommun, Samhällsbyggnad, Stadshuset, Stora Torget, 611 83 Nyköping

Vi vill i egenskap av kommuninvånare och närboende lämna nedanstående synpunkter på grundvattensänkningen och även i stort ifrågasätta placeringen av nytt framtida Resecentrum.

Kommunen har studerat och utvärderat placeringen av Resecentrum och kommit fram till det nu aktuella förslaget. Vi ifrågasätter om detta verkligen är det bästa läget för ett framtida Resecentrum? Den placering som föreslagits medför en rad allvarliga negativa konsekvenser som starkt talar emot det föreslagna läget. Det nya Resecentrumet är planerat mitt emellan två gamla bostadsområden som båda kommer att påverkas extremt negativt. Byggtiden kommer att vara ett enda kaos som kommer att övergå i en försämrad boendemiljö med ökat buller och försämrad livskvalité. Ska man hårdra det så går man från trevliga bostadsområden till obeboeliga bostadsområden. Att bara växa staden kan inte vara ett självändamål. Man måste växa med kvalitet och eftertanke. Det finns alternativ till den föreslagna placeringen (t.ex. området bakom nuvarande stationshuset) som enligt vår mening inte skulle få dessa negativa konsekvenser och också skulle komma att fungera på ett ändamålsenligt sätt. Väljer man att även ta delar av det utrymme som finns på andra sidan av TGOJ banan i anspråk kan man få betydligt bättre trafikflöden för delar av busstrafiken på köpet. Varför så stort och bombastiskt? Det är ju bara ett stickspår från Ostlänken och busstrafik för en stad med säg 70.000 invånare vi pratar om, inte en storstad med 150.000 invånare som ligger längs huvudsträckningen. Det är ett faktum som också måste beaktas i projektet och dess delprojekt.

Vi vill protestera med kraft och tydlighet mot det fullständigt orimliga i att man medvetet vill försämra vår stadsmiljö utan att det finns några fördelar som är i närheten av att motsvara de nackdelar det innebär.

Samråd kring Grundvattensänkningen

Att inom ramen för Resecentrum projektet investera hundratals miljoner i ett högriskprojekt som en sänkning av Brunnsgatan, med syfte att öka möjligheterna för tung trafik att komma under järnvägsviadukten och därigenom påtaglig öka den tunga trafiken på den redan hårt trafikerade Brunnsgatan och i Nyköpings centrum, känns som ett projekt som möjligtvis någon kunnat föreslå på 60-talet? Att 2017 lägga pengar på att driva ett projekt som syftar till att kraftigt försämra den upplevda stadsmiljön är anmärkningsvärt och märkligt. Er utredning beskriver tydliga negativa effekter på de flesta områden. Buller och vibrationer där riktvärdena för buller kommer att överskridas vid bostäder och kraftigt försämra boende miljön. Olycksrisker som ökar på grund av närheten till nya byggnader för centrumändamål, dvs hotell, kontor etc. Dagvatten kvaliteten sänks då mycket av dagvattnet kommer att ledas ut i Nyköpingsån orenat och utan att filtreras i marken, som nu, på grund av ökad mängd hårdgjorda ytor. På sikt kan det leda till försämrad vattenkvalitet i Nyköpingsån. Den befintliga hundraåriga Stads och landskapsbilden påverkas negativt då man i projektet helt bortser från befintlig arkitektur, skala och struktur.

Vi anser att förslaget kommer att ge kraftigt negativa påverkningar på miljön i området både vad gäller buller, luft, damm och vibrationer. Genom förslaget koncentreras på sikt bussar, bilar och tåg till en relativt begränsad yta. Boendemiljön kommer genom förslaget att kraftigt försämrats längs både Södra och Norra Bangårdsgatan med närliggande gator. Nyköping har ett fåtal villaområden med den karaktär och ålder som området mellan järnvägen och lasarettet. Det lagda förslaget kommer att mycket negativt påverka villaområdet. I förslaget skrivs också att "Sammantaget bedöms dock detaljplanen innebära stora negativa konsekvenser för kulturmiljön och risk för påtaglig skada på riksintresset". Mycket anmärkningsvärt att kommunen lägger fram en detaljplan som man själv anser får stora negativa konsekvenser och risk för påtaglig skada. Bullernivåerna kommer kraftigt överskrida de gränsvärden som finns. Redan i dagsläget är området svårt utsatt för bullerstörningar och med det framlagda förslaget skulle det gå från en olägenhet till oboeoligt. Flera av husen har sättningar redan i dagsläget. Med det framlagda förslaget kommer vibrationerna att öka ytterligare. Har man undersökt vilka konsekvenser det kan få? Tar man även grundvatten sänkningen i beaktande så häpnar man över att de förslag som föreligger överhuvudtaget tagits fram?

Förslaget innebär mycket negativa konsekvenser för hela området och då inte minst för fastigheterna längs Norra Bangårdsgatan. Det gäller under tiden för sänkningen av Brunnsgatan, byggandet av Resecentrum och även tiden därefter.

Enligt förslaget behövs sannolikt bullerdämpande åtgärder på flera byggnader utmed Södra och Norra Bangårdsgatan. Vi förutsätter att dessa åtgärder utförs i god tid innan eventuella byggen påbörjas. Byggena i sig kommer att medföra kraftiga behov av bullerdämpande åtgärder. Man kan ju även ställa sig frågan om hur man på ett estetiskt rimligt sätt bullerdämpar ett 100 år gammalt trähus.

Som framgår av ovanstående är vi starkt kritiska till det framlagda förslaget på grundvattensänkning (och sänkningen av Brunnsgatan). Vi anser att förslaget kommer att innebära en kraftig negativ miljöpåverkan på det aktuella området. Vi anser även att det finns en överhängande risk för att mark och byggnader skadas under byggtiden, och under tiden därefter. En risk som i sig borde vara anledning nog till att avstå. När den enda kända uppsidan är att bussar och lastbilar kan nå centrum kärnan på ett enklare sätt så häpnar man över vilka kulturmiljöer kommunen är beredd att offra, och vilka risker man är beredd att ta.

Vi vill slutligen framföra att vi inte på något sätt är emot att det idag missköttas bangårdsområdet, främst på södra sidan, förändras och att ett resecentrum byggs utifrån Nyköpings behov och förutsättningar. Ett genomtänkt resecentrum som vi kan vara stolta över med en tydlig miljöinriktning.

Nyköping den 16 oktober 2017

Johan Ekberg / Cecilia Ekberg
Norra Bangårdsgatan 15
611 39 Nyköping

Till Sweco Environment AB
Box 340 44
100 26 Stockholm



kopia till Nyköpings Kommun för att diarieföras.

Vi vill med kraft protestera mot planerna att sänka Brunnsgatan för att öka möjligheterna för tung trafik att komma under järnvägsviadukten och därigenom påtagligt öka den tunga trafiken på Brunnsgatan och i Nyköpings centrum.

Miljökonsekvensbeskrivning enl SWECO

Vi har tagit del av miljökonsekvensbeskrivningen (enl. MKB 6 kap. 11-18, 20 § miljöbalken) tillhörande detaljplanen för Nyköpings Resecentrum i Nyköpings Kommun. Den beskriver tydliga negativa effekter på de flesta punkter.

Buller och vibrationer där riktvärdena för buller kommer att överskridas vid bostäder i närområdet.

Olycksrisker ökar pga närheten till nya byggnader för centrumändamål dvs hotell, kontor etc. och kan leda till oacceptabla risknivåer i anslutning till järnvägen.

Dagvattenkvalitet sänks då mycket av dagvattnet kommer att ledas ut i Nyköpingsån orenat och utan att filtreras i marken, som nu, pga ökad mängd hårdgjorda ytor. Kommer att på sikt försämra vattenkvalitén i Nyköpingsån.

Stads och landskapsbild påverkas negativt där jämförelsealternativet inte tar hänsyn till befintliga stadens arkitektur, skala och struktur. (Strider mot Bygg o Planlagen)

Kulturmiljön påverkas märkbart negativt av jämförelsealternativet på flera punkter.

Naturmiljön exploateras med märkbart negativa konsekvenser för natur och för den biologiska mångfalden.

Behovsbedömning ang tillstånd för vattenverksamhet för sänkning av Brunnsgatan

En förutsättning för det storskaliga jämförelsealternativet för Resecentrum är just sänkningen av Brunnsgatan.

Påverkan på grundvattnet genom bortledning innebär enligt MB 11 kap 2§ vattenverksamhet och är därmed enl MB 11 kap 9§ tillståndspliktig.

Undantaget är verksamhet som inte påverkar varken allmänna eller enskilda intressen.

Tydligt är att denna grundvattensänkning påverkar både allmänna och enskilda intressen.

Enl geo-hydrologiska undersökningar har det framkommit att ytlagret till stor del består av lera med risk för ytglidning vid ändrade vattenförhållanden.

Osäkert hur vattenströmningen till och från Nyköpingsån sker. Stor osäkerhet varför det föreligger en hydraulisk lågpunkt under järnvägsbron som indikerar någon slags bortledning av vatten. Det måste betyda att vattnet som bortleds från viaduktområdet snabbt fylls på av vatten från omkringliggande områden. Detta i sin tur påverkar ett större område med risk för sättningar.

Enligt behovsbedömning 2016-10-24 kan det inte uteslutas att området norr om järnvägen (bostadsområdet Lasarettområdet och Folkungavallen) påverkas negativt med stora risker för marksättningar när grundvattentrycket sänks i leran.

Stor risk för sättningskänsliga fundament, byggnader, vatten och avlopp. Att sänka grundvattennivån mitt i ett bostadsområde med äldre trävillor, många hus med bergvärme, gamla avlopp och vattenledningar är ytterst riskabelt. Området är redan nu frekvent drabbade av vattenledningsbrott och översvämningar i avlopp med uppåtstigande avloppsvatten i källare. Detta händer regelmässigt när det regnar mycket eller varit längre torrperioder. Det tyder på att marken och rören är mycket känsliga för förändringar i markskiktet.

Finns någon säkerhet för husägare att inte drabbas ekonomiskt eller andra olägenheter som sättningar, sprickor i husgrunder, översvämningar, havererade bergvärmeanläggningar och färskvattenöversvämningar?

Hur stora marginaler har lagts in när ni beräknat djupet på tråget och tråγκanten och djupet på grundvattennivåerna?

Hur länge är ett betongtråg tätt som ligger på ett jordlager som rör sig?
Minsta spricka ger läckage.

Har ni mätt grundvattennivåerna nu i höst? Vi såg att ni mätte i somras när grundvattennivåerna var rekordlåga!

Till de redan påvisade riskerna för hela projektet kommer närboende och befolkningens oro och farhågor för både estetiska, mänskliga, ekonomiska, miljömässiga, principiella och långtidsaspekter på projektet.

Vi är mycket oroad för att projektet kommer att påverka vår boendemiljö negativt.

Försämra husens kvalité och stabilitet.

Försämra naturmiljön omkring Brunnsgatan med färre gröna träd.

Leda till havererade vatten och avlopp med översvämningar både av avloppsvatten och färskvatten.

Bli alltför kostsamt av skattemedel.

Oro för att vi som husägare inte kommer att stå skadefria både materiellt och ekonomiskt vid skador på hus och mark.

Stor oro för den långa tid som projektet kommer att pågå.

Oro för att ett stort (över 50 meter långt och över 10 m djupt) håll ska under mycket lång tid vara där både barn, vuxna, cyklister, gående dagligen passerar både till och från skola, sjukhus och idrottsplats.

Påtagligt försämrade estetik i området.

Oro för den ökade tunga trafiken in i området.

Vi protesterar i grunden till hela det storskaliga projektet till Resecentrum som föreslagits.

Vi kräver att det under hela projekttiden regelbundet görs mätningar, registreringar, uppföljning av sprickbildningar, sättningar, avlopp- och vatten-ledningsbrott i området.

Vi kräver att vi boende inte blir ekonomiskt drabbade av sättningar, översvämningar etc i husen.

Sist men inte minst till vilken nytta görs detta.

Vi kräver en oberoende kostnad-nyttoanalys och en oberoende riskanalys för projektet.

.

PROTEST

Vi motsätter oss kraftfullt planeringen att sänka Brunnsgatan med hänvisning till Miljöbalken och Plan o Bygglagen om det inte räcker med det sunda förnuftet.

Mona Malm
N. Bangårdsgatan 13
61139 Nyköping

Nyköping 16 okt 2017
Mona Malm

Gillis Andersson
N. Bangårdsgatan 13
611 39 Nyköping

Nyköping 16 okt 2017
Gillis Andersson

Till Sweco Environment AB, Box 340 44, 100 26 Stockholm

Kopia Nyköpings Kommun för att diarieföras.

NYKÖPINGS KOMMUN
Samhällsbyggnad

2017 -10- 19

Dnr

Samrådsyttrande sänkning grundvatten

Vi vill med kraft protestera mot planerna att sänka Brunnsgatan för att öka möjligheterna för tung trafik att komma under järnvägsviadukten och därigenom påtagligt öka den tunga trafiken på Brunnsgatan och i Nyköpings centrum. Miljökonsekvensbeskrivning enl SWECO Vi har tagit del av miljökonsekvensbeskrivningen (enl. MKB 6 kap. 11-18, 20 § miljöbalken) tillhörande detaljplanen för Nyköpings Resecentrum i Nyköpings Kommun. Den beskriver tydliga negativa effekter på de flesta punkter. Buller och vibrationer där riktvärdena för buller kommer att överskridas vid bostäder i närområdet. Olycksrisker ökar pga närheten till nya byggnader för centrumändamål dvs hotell, kontor etc. och kan leda till oacceptabla risknivåer i anslutning till järnvägen. Dagvattenkvalitet sänks då mycket av dagvattnet kommer att ledas ut i Nyköpingsån orenat och utan att filtreras i marken, som nu, pga ökad mängd hårdgjorda ytor. Kommer att på sikt försämra vattenkvaliteten i Nyköpingsån. Stads och landskapsbild påverkas negativt där jämförelsealternativet inte tar hänsyn till befintliga stadens arkitektur, skala och struktur. (Strider mot Bygg o Planlagen) Kulturmiljön påverkas märkbart negativt av jämförelsealternativet på flera punkter. Naturmiljön exploateras med märkbart negativa konsekvenser för natur och för den biologiska mångfalden. Behovsbedömning ang tillstånd för vattenverksamhet för sänkning av Brunnsgatan En förutsättning för det storskaliga jämförelsealternativet för Resecentrum är just sänkningen av Brunnsgatan. Påverkan på grundvattnet genom bortledning innebär enligt MB 11 kap 2§ vattenverksamhet och är därmed enl MB 11 kap 9§ tillståndspliktig. Undantaget är verksamhet som inte påverkar varken allmänna eller enskilda intressen. Tydligt är att denna grundvattensänkning påverkar både allmänna och enskilda intressen. Enl geo-hydrologiska undersökningar har det framkommit att ytlagret till stor del består av lera med risk för ytglidning vid ändrade vattenförhållanden. Osäkert hur vattenströmningen till och från Nyköpingsån sker. Stor osäkerhet varför det föreligger en hydraulisk lågpunkt under järnvägsbron som indikerar någon slags bortledning av vatten. Det måste betyda att vattnet som bortleds från viaduktområdet snabbt fylls på av vatten från omkring-liggande områden. Detta i sin tur påverkar ett större område med risk för sättningar. Enligt behovsbedömning 2016-10-24 kan det inte uteslutas att området norr om järnvägen (bostadsområdet Lasarettområdet och Folkungavallen) påverkas negativt med stora risker för marksättningar när grundvattentrycket sänks i leran. Stor risk för sättningskänsliga fundament, byggnader, vatten och avlopp. Att sänka grundvattennivån mitt i ett bostadsområde med äldre trävillor, många hus med bergvärme, gamla avlopp och vattenledningar är ytterst riskabelt. Området är redan nu frekvent drabbade av vattenledningsbrott och översvämningar i avlopp med uppåttstigande avloppsvatten i källare. Detta händer regelmässigt när det regnar mycket eller varit längre torrperioder. Det tyder på att marken och rören är mycket känsliga för förändringar i markskiktet. Finns någon säkerhet för husägare att inte drabbas ekonomiskt eller andra olägenheter som sättningar, sprickor i husgrunder, översvämningar, havererade bergvärmeanläggningar och färskvattenöversvämningar? Hur stora marginaler har lagts in när ni beräknat djupet på träget och tråkganten och djupet på grundvattennivåerna? Hur länge är ett betongtråg tätt som ligger på ett jordlager som rör sig? Minsta spricka ger läckage. Har ni mätt grundvattennivåerna nu i höst? Vi såg att ni mätte i somras när grundvattennivåerna var rekordlåga! Till de redan påvisade riskerna

för hela projektet kommer närboende och befolkningens oro och farhågor för både estetiska, mänskliga, ekonomiska, miljömässiga, principiella och långtidsaspekter på projektet. Vi är mycket oroad för att projektet kommer att påverka vår boendemiljö negativt. Försämra husens kvalité och stabilitet. Försämra naturmiljön omkring Brunnsgatan med färre gröna träd. Leda till havererade vatten och avlopp med översvämningar både av avloppsvatten och färskvatten. Bli alltför kostsamt av skattemedel. Oro för att vi som husägare inte kommer att stå skadefria både materiellt och ekonomiskt vid skador på hus och mark. Stor oro för den långa tid som projektet kommer att pågå. Oro för att ett stort (över 50 meter långt och över 10 m djupt) hål ska under mycket lång tid vara där både barn, vuxna, cyklister, gående dagligen passerar både till och från skola, sjukhus och idrottsplats. Påtagligt försämrade estetik i området. Oro för den ökade tunga trafiken in i området. Vi protesterar i grunden till hela det storskaliga projektet till Resecentrum som föreslagits. Sist men inte minst till vilken nytta görs detta. Vi kräver en oberoende kostnads- nyttoanalys och en oberoende riskanalys för projektet PROTEST Vi motsätter oss kraftfullt planeringen att sänka Brunnsgatan med hänvisning till Miljöbalken och Plan o Bygglagen.

Nyköping den 18 oktober 2017



Peter Söderström

N. Bangårdsgatan 11

61139 Nyköping



Ann Söderström

Till
Sweco Environment AB
Box 340 44
100 26 Stockholm

Nyköping den 20 oktober 2017

Med anledning av brev från Nyköpings kommun om samråd gällande grundvattensänkning vid byggnation av Nyköpings resecentrum och passager under järnvägen, vill vi i styrelsen för bostadsrättsförening Rättstjänaren med adresser Brunnsgatan 47, Brunnsgatan 49 och Tingshusplatsen 4 försäkra oss om att inga skador kan komma att drabba bostadsbyggnaden på vår fastighet Rättstjänaren 8 på grund av den sänkta grundvattennivån. Vi förutsätter att besiktning av bostadsbyggnad på vår fastighet görs både före start av arbetet och efter att arbetet är slutfört. Skulle skada uppstå, så begär vi full ersättning för kostnader för nödvändiga reparationer.

Med vänlig hälsning
Styrelsen för Brf Rättstjänaren
Brunnsgatan 49
611 32 Nyköping



Helena Nilsson
Firmatecknare



Maggan Hodt
Firmatecknare